

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ Ζ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 | 15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1958 | ΑΡΙΘ 16

ΥΠΕΡΗΦΑΝΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΝ ΜΑΣ

Δεν ἔχουν πολλοί λαοί τὸ ἐπίφθιμον δυντως προνόμιον, νὰ κατέχουν τὸν ἀτίμητον θησαυρὸν τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, πρὸς τὴν δύοιάν καὶ ξένοι καὶ δὴ ἀλλόδοξοι ἐκφράζουν ἀνυπόκριτον θαυμασμόν. Τῆς Θείας Προνοίας ἔργον ὑπῆρξε τοῦτο : νὰ καταξιωθῇ δῆλο τὸ Γένος μας νὰ διαφυλάξῃ ἀνθρώπου τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν καὶ νὰ τὴν μεταδώσῃ ἐν συνεχείᾳ καὶ εἰς δόλους λαούς. Δὲν εἶναι τοῦτο ἐκδήλωσις ὑπερτροφικοῦ ἔθνικοῦ ἐγωῖσμοῦ ἢ εἰδός τι θρησκευτικοῦ σωβινισμοῦ. Αὐτὴ ἡ ἴστορικὴ ἀλήθεια καὶ ἡ πραγματικότης δικαιώνουν τὴν ὑπερηφάνειαν τοῦ Ὁρθοδόξου «Ἐλλήνος».

Εἴμεθα λοιπὸν ὑπερήφανοι διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν μας. Σεμνυνόμεθα, διότι ἀνήκουμεν εἰς τὴν πρεσβυγενῆ καὶ μαρτυρικὴν ἐκείνην «Ἐκκλησίαν, ἡ ὅποια κρατεῖ τὴν πίστιν καὶ συνεχίζει — μόνη αὐτῆ — τὴν παράδοσιν τῶν Κατακομβῶν (κατὰ τὴν χαρακτηριστικὴν ἐκφρασιν Ρωμαιοκαθολικοῦ θεολόγου, ἀσπασθέντος πρὸ τινων ἔτῶν τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ δι' εἰδικῆς συγγραφῆς δικαιολογήσαντος τὴν πρᾶξιν του ταύτην). Λατρέψει τὸν Θεόν μας μὲ τὸν «μεγαλειώδη» δυντως τρόπον, κατὰ τὸν δόποιν οἱ μεγάλοι Πατέρες τῆς ἡγωμένης «Ἐκκλησίας Τὸν ἐλάτρευον : μὲ τὸν ὑμνογραφικὸν πλοῦτον καὶ τοὺς δόλους πνευματικοὺς θησαυροὺς τῆς — ὅλα μοναδικὰ καὶ ἀνεπανάληπτα. Ναί, ἔχομεν λειτουργίαν, τὴν δύοιάν ὅλοι ζηλεύουν : μὲ κατάνυξιν καὶ μυστικισμὸν ἐντὸς ἀτμοσφαίρας, εἰς τὴν δύοιάν ὁ πιστὸς «συναντῷ τὸν Θεόν» καὶ «προγεύεται τὸν Παράδεισον». Παραλείπομεν τὴν μνείαν ἄλλων θησαυρῶν, τοὺς δόποιους καὶ αὐτοὺς οἱ ξένοι θαυμάζουν νοσταλγικῶς καὶ μελετοῦν ἀντικειμενικῶς, προβάλλοντες μάλιστα πρὸς τοὺς ὅμοδόξους των καὶ καλοῦντες αὐτοὺς «εἰς μετάνοιαν» ἔναντι τῆς Ὁρθοδοξίας! Καὶ ἔχομεν, ἀκόμη, χάριτι θείᾳ, ἀνθησιν πνευματικήν, ὥστε καμμία ἄλλη «Ἐκκλησία» νὰ μὴ δικαιοῦται νὰ «μονοπωλῇ» τὴν «εὐαγγελικότητα» τῆς Ὁρθοδόξου «Ἐκκλησίας, χαρακτηριζομένης ὡς τῆς κατ' ἔξοχὴν «Ἐκκλησίας τῆς Βίβλου» μὲ «έσωτερικότητα» μοναδικήν.

Διὰ τοῦτο θὰ μείνωμεν προσηλωμένοι εἰς τὰς ἀγίας παραδόσεις καὶ τοὺς θεσμοὺς τῆς Ἐκκλησίας μας. Καὶ τοὺς χριστιανούς μας θὰ προφυλάξωμεν ἀπὸ τὰς πλάνας τόσον τῶν Παπικῶν καὶ δὴ τῶν δργάνων τῆς ὑποκριτικῆς Οὐνίας, ὃσον καὶ τῶν λεγομένων Εὐαγγελικῶν, πολλῷ δὲ μᾶλλον τῶν ἀντιχρίστων ἐβραιοχήλιαστῶν καὶ λοιπῶν συγγενῶν αἵρεσεων.

«Ἄδελφοί, στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις, ἃς ἔδιδά-
χθητε» μᾶς παραγγέλλει ὁ θεῖος Παῦλος. «Κρατήσατε τὸ
δόγμα μας σας» μᾶς συνιστᾷ ζένος καὶ δὴ Διαμαρτυρόμενος
ἡγέτης διεθνοῦς φήμης. Καὶ θὰ τὸ κρατήσωμεν, μὲν ἵερὸν ἐγκαύ-
χησιν ὡς σεπτήν παρακαταθήκην, σὺν τοῖς ἀνωτέρω, καὶ ἐκ
σεβασμοῦ πρὸς τὸν Πατέρα μας, τοὺς ἀγίους ὄντως καὶ πνευματεμφόρους ἐκείνους ἄνδρας. Θὰ κρατή-
σωμεν τὰ δόγματά μας, διότι δὲν θεωροῦμεν ταῦτα ὡς ἀνθρωπίνης
ἐπινοίας προϊόντα, ὑποκείμενα εἰς ἀλλοιώσεις καὶ μεταβολάς, διν
τρόπον τὰ ἀνθρώπινα φιλοσοφήματα, τὰ ἀναθεωρούμενα, καὶ με-
ταβαλλόμενα σὺν τῇ παράδῳ τοῦ χρόνου, ἀλλ’ ὡς ἀναλογία
τους ἀληθείας, προερχομένας ἐξ Ἐκείνου, δόστις «χθες
καὶ σήμερον διατήδες καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας» (Ἐφρ. 13, 8). Καὶ θὰ
τὰ κρατήσωμεν, ἀκόμη, διότι διαπεμποῦν ἐν ἐξ αὐτῶν τῶν θείων
δογμάτων (τῶν ὑπό τινων θεωρουμένων ὡς ἀσημάντων «θεωριῶν»),
ἐκ φόβου μὴ κατηγορθοῦν ἐπὶ σχολαστικισμῷ καὶ «βυζαντινι-
σμῷ») διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ ἀρνηθῇ, σὺν τῷ χρόνῳ, ὅλο-
κληρον τὸ σύστημα μακροῦ λίθου ἐκ τινος οἰκοδομῆς,
κινδυνεύει αὔτη νὰ καταπέσῃ, σὺν τῷ χρόνῳ, δλοκληρωτικῶς. Καὶ
διότι τὰ δόγματα, ἐφ' ὃσον δὲν εἶναι ἀπλᾶ θεωρητικά σχήματα ἢ
τύποις ἀνευ πρακτικῆς σημασίας, ἔχουν ἀμεσον σχέσιν πρὸς τὴν
ἡμικήν, ὡς ἡ σπονδυλικὴ στήλη καὶ ἡ οὐσία της. Θὰ κρατή-
σωμεν τὸ δόγμα μας ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι «Ελληνες καὶ διότι
ἡ Ὁρθοδοξία ἔχει ἀρρήκτως συνδεθῆ μὲ τὴν ιστορίαν, τὴν πολυ-
κύμαντον ἀλλ’ ἔνδοξον τοῦ Γένους μας, τοῦ διποίου αὐτήν ταύτην
τὴν ὑπόστασιν ἡ Ὁρθοδοξία». Επιλέγομεν μᾶς διεφύλαξεν, μὲ
στοργὴν μητρός, ἀποβάσα «κατὰ πᾶσαν ἀλήθειαν «Ἐλληνο-
σώτειρας Ἑκκλησία»» (Σπ. Ζαμπέλιος). Εἶναι ἐπί-
καιρος ἡ φράσις τὴν ὄποιαν ἀπηγόθυνε κάποτε δι μέγας καὶ μεγα-
λοπρεπής Πατριάρχης Ἰωακείμ Γ' πρὸς τὸν ἐπισκεφθέντα αὐτὸν
εἰς τὸ Φανάριον Γάλλον δημοσιογράφον Dechamos: «Τί μὲ θεω-
ρεῖτε κύριε; Δὲν βλέπετε, ζωσ, τὸ λευκὸν ράσον τοῦ Ποντίφη-
κος; Ἀλλὰ τὸ προνόμιον τοῦ μαύρου ράσου τὸ κατέχω μόνον
ἐγώ. Φέρω τὸ πένθος τοῦ Γένους μου!»! Άλλα
μόνον τὸ πένθος; Λιτή καὶ μετριόφρων ἔκφρασις... «Η Ὁρθό-

δοξος Ἐκκλησία, τὴν ὅποιαν συνεβόλιζε τὸ μέλαν πατριαρχικὸν ἔνδυμα, ἔφερε καὶ διέσωσε καὶ πρὶν καὶ μετέπειτα καὶ ἔως χθὲς ἀκόμη αὐτὴν τὴν ψυχὴν τοῦ Ἐθνους. Δὲν δικαιοῦται κανεὶς Ἐλλην νὰ λησμονῇ τὰς περγαμηνὰς τῶν ὑπερόχων ὑπηρεσιῶν καὶ μεγάλων θυσιῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸ Ἐθνος μας.

Θὰ κρατήσωμεν τὴν Ὁρθοδόξιαν μας καὶ διότι αὐτῇ, σὺν τοῖς ἀνωτέρω, ἔχει καὶ σήμερον αἰλῆσιν ἀπὸ Θεοῦ ἰδιαιτέρων, προορισμὸν καὶ ἡ ποστολὴν παγκόσμιον, τὴν ὅποιαν δχι ἡμεῖς ἐκ στενῶς ἐγωϊστικῶν ἐλατηρίων ἐλαυνόμενοι, ὡς προείπομεν, ἀλλ' ζένοι, ἀλλόδοξοι αὐτοί, μᾶς ὑπενθυμίζουν ἐκάστοτε. Νὰ μεταδώσῃ δηλ. τὸ μήνυμα τοῦ γνησίου Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν Οἰκουμένην καὶ νὰ προετοιμάσῃ τὸ ἔδαφος διὰ μίαν νέαν Πεντηκοστήν!

'Ιδού διατί εἴμεθα ὑπερήφανοι καὶ διατί καυχώμεθα. Λυπούμεθα δύμας εἰλικρινῶς διὰ τοὺς μήπω ἀνανήψαντας πεπλανημένους ἐτεροδόξους, τοὺς ἐπιμένοντας δχι ἀπλῶς εἰς τὴν πλάνην των, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀπαράδεκτον τακτικὴν τοῦ προσηλυτισμοῦ ἡμῶν τῶν Ὁρθοδόξων διὰ μεθόδων δολίων καὶ ὑπούλων, μὴ δυναμένων νὰ ἔχωσι τὴν ἔγκρισιν καὶ εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ (*). Προκειμένου ἴδιᾳ περὶ τῶν ἀσεβεστάτων χιλιαστῶν ἐπίκαιρον

* Προπαγανδῶν ἐπιθέσεις ὑπέστημεν πολλὰς ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι καὶ ὑφιστάμεθα δυστυχῶς ἀκόμη: προπαγάνδαν δύμας καὶ προσηλυτισμὸν ὑπέδεπτο ἡγιασμένοι οἱ ἴδιοι εἰς βάρος ἐτεροδόξων. Οἱ Ὁρθόδοξοι Ἐλληνες ὑπῆρχαν ἀνάκτοροι, καὶ ἀνώτεροι, μὲ φρόνημα ὑψηλόν, ἔμαντι τῶν ἀλλοδόξων καὶ λοιπῶν αἰρετιῶν. Εἶναι τοῦτο εἰς πρόσθετος λόγιος ὑπερηφανείας δι' ἡμάς. Αισθανόμεθα δύμας πυκρίαν, ἐνίστε δὲ καὶ αἰσθημα ἀρρένων διὰ τὴν τακτικὴν, τὴν ἀντιχριστιανικὴν καὶ ἀντιευαγγελικὴν καὶ δολίαν καὶ ὑποχριτικήν, ἔσεινων, οἵτινες, ὀχυρώμενοι ὑποισθεν τοῦ Νόμου «περὶ ἀνεξιθρησκείας» ὁριάζουν εἰς βάρος τῆς Ἐκκλησίας μας, ἔκμεταλλευμένοι τὴν οἰκουμονικὴν ἀπαθλίωσιν μερίδος τοῦ λαοῦ μας ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων ἔθνικῶν καὶ κοινωνιῶν περιπτειῶν, διαφθείροντες συνειδήσεις καὶ ὑποσκάπτοντες τὰ θεμέλια τῆς Ὁρθοδοξίας. «Θεωροῦμεν ως μεγίστην προσβολὴν τὸ νὰ γινώμεθα ἀντικείμενον «ἱεραποστολῆς». Δὲν εἴμεθα εἰδωλολάτραι: εἴμεθα Χριστιανοὶ καὶ μάλιστα ὑπήρξαμεν τοιοῦτοι πολὺ πρὶν ἔκεινοι ἐλεύθερωθαῦν ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρείαν». Τοῦτο ἀναγνωρίζουν καὶ πολλοὶ ἔχοντες ξένοι καὶ μάλιστα Ρωμαιοκαθολικοί. Καὶ, ἐπὶ τέλοις, ποῦ ζῶμεν; Μήπως εἰς κανένα μαῦρον Μεσαίωνα;... Εἶναι ποτὲ δυνατόν, δῆλως τε, διάρχηδες τῆς πίστεώς μας, δι εὐλογητὸς Κύριος, νὰ ἐπιδοκιμάζῃ τοιούτου εἰδίους δολίων συμπεριφοράν, γινομένην μάλιστα εἰς τὸ "Ονομά Του;! "Ας μάθουν πάγτες οἱ ποικιλώνυμοι προπαγανδισταί, διὰ τῆς τακτικῆς των αὐτῆς ἀντὶ νὰ ἐπιταχύνουν, ὅπως ισχυρίζονται, τὴν πραγματοποίησαν τῆς γνωστῆς εὐχῆς καὶ τῆς σχετικῆς προφητείας τοῦ Κυρίου «εἴνα δῶσιν ἐνν» καὶ «γενήσεται μία ποίμνη εἰς ποιμήνη» (Ιωάν. 17,11 καὶ 16), δῆλως τούναντίον συντελοῦν εἰς τὴν ἐπιβράδυνσαν τῆς ποθητῆς ἐκείνης ἡμέρας, ὑπέχοντες, ἔνεκα τούτου, εὐθύνας βαρυτάτας καὶ μονονούση «θεομαχοῦντες».

εἶναι νὰ ἐπαναλάβωμεν τοὺς λόγους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου : «Κλαῖων λέγω τοὺς ἔχθροὺς τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ», «Οστις δημως Χριστὸς τοὺς ἀναμένει. Ἀναμένει δὲ τὸν Κιβωτῷ τῆς ἀληθινῆς Ἐκκλησίας. Δι᾽ δὲ αὐτοὺς τρέφομεν εἰς τὴν ψυχὴν καὶ ἡμεῖς αἰσθήματα ἀνάλογα πρὸς ἑκεῖνα, τὰ ὅποια συνεῖχον τὰς ἀγίας καρδίας τῶν Πατέρων τῆς Γ' Οἰκουμεν. Συνόδου, οἵτινες ἀντεπεξελθόντες κατὰ τοῦ αἱρετικοῦ Νεστορίου καὶ «δακρύσαντες πολλά κινέα, ἐπὶ τὴν σκυθρωπὴν κατ' αὐτοῦ ἔχώρησαν ἀπόφασιν».

Στῶμεν καλῶς !

«Ἡ Ἐκκλησία μας, ἡ μαρτυρικὴ Ὁρθ. Ἐκκλησία, καλεῖ τὸν λαόν της εἰς συναγερμὸν θρησκευτικὸν καὶ ἀνάτασιν ψυχῆς. Καλεῖ, ως μήτηρ πνευματική, πρῶτον τοὺς πολιτικοὺς ἀρχοντας τῆς πατρίδος καὶ τὸν πολιτικὸν ἐν γένει κόσμον της, ἵνα, αἰρόμενοι εἰς τὸ θύφος τῆς χριστιανικῆς καὶ ἐθνικῆς των κλήσεως, ἀγαπήσουν περισσότερον τὴν μητέραν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. (Εἶναι ἀρκετὰ σαφῆς καὶ περιεκτικὴ ἡ λιτὴ αὐτὴ φράσις τὴν δοποίαν μὲν κατεῖρα τρέμουσαν ἐκ συγκινήσεως γράφομεν καὶ ὑπογραμμίζομεν. Θὰ τρίζουν ἀσφαλῶς καὶ τὰ ιερὰ κώκκαλα τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκρατόρων καὶ λοιπῶν πολιτικῶν Ταγῶν τοῦ Γένους μας, οἵτινες, διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ἀπὸ τοῦ μεγάλου Κων/νου, τοῦ πρώτου Χριστιανοῦ αὐτοκράτορος τοῦ καὶ ἀγίου, μέχρι τοῦ τελευταίου βυζαντινοῦ αὐτοκράτορος Κων/νου τοῦ Παλαιολόγου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς πρώτου Κυβερνήτου τῆς ἐλευθέρας Πατρίδος Ἰ. Καποδιστρίου, ἔκυβέρνησαν τὰς τύχας τοῦ Ὁρθοδ. «Ἐθνους...). Ὁ δὲ εὐσεβὴς λαός μας καλεῖται νὰ ἀναλογισθῇ δοποίας ιερωτάτης ἀληρονομίας θεματοφύλακες ἀρίστη οὐδὲ τῆς Θ. Προνοίας, διὰ νὰ μὴ καταντήσῃ ποτὲ εἰς ἐσμὸν εὐτελῶν γραικύλων, πωλούντων «ἀντὶ πινακίου φακῆς» τὰ ιερὰ πρωτοτόκια τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀλλ᾽ ἀντιθέτως, νὰ παραμείνῃ πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος εἰς αὐτήν, μνήμων πάντοτε τοῦ ρωμαλέου συνθήματος τῶν Πατέρων μας: «Ὁρθοδοξία ἡ θάνατος». — Ἀρκεῖ βεβαίως, ἡ Ὁρθοδοξία μας νὰ συνοδεύηται ἀπαραιτήτως καὶ ἀπὸ τῆς Ὁρθοπραξίας.

Τοιαύτη Ὁρθοδοξία «ζωντανή», ἀληθής «κήρυξ τῆς ἀληθείας», μὲ τὴν «καθαρότητα τοῦ δόγματος» ἀλλὰ καὶ τοῦ ἥθους, κατέχουσα τὸν θησαυρὸν τοῦ γηγενοῦ Χριστιανισμοῦ ἔστω καὶ «ἐν διστρακίνοις σκεύεσι» καὶ παραγγωρισμένη καὶ περιφρονημένη οὐδὲ τῶν κύκλων ἡμῶν, ἀλλ᾽ ἀξιοπρεπής καὶ ὑπερήφανος, φέρει τὴν σφραγῖδα τῆς ἀληθείας, τὴν σφραγῖδα τοῦ αἰώνου. Διὰ τοῦτο ἀκραδάντως πιστεύομεν, ὅτι «πύλαι Ἄδειον οὐ κατισχύσοισιν Αὐτῆς» !

Η ΠΑΝΑΧΡΑΝΤΟΣ ΘΕΟΤΟΚΟΣ

Γονατίζει εύλαβικά κάθε χριστιανική ψυχή μπροστά στὴν ἵερη Μορφὴ τῆς Παναχράντου Θεοτόκου. Τὸ δὲ ονομά Τῆς γοητεύει. Συγκινεῖ. 'Ενθουσιάζει. Σὰν δυνατὸς μαγνήτης, ὅλους ἐλκύει πάντοτε κοντά Τῆς, ἡ Θεοτόκος. Γ' αὐτὸς σὲ κάθε εὐκαιρία, ἔξαιρετικά δὲ τὸ Δεκαπενταύγουστο, ποιῶναι ἔξι ὀλοκλήρου ἀφιερωμένο στὴν μεγάλη ἑορτὴ τῆς Κοιμήσεως Τῆς, αἰσθάνεται καθ' ἓνας πιστὸς τὴν ὑποχρέωσι, ἐπάξια νὰ ἔξυμνησῃ τὴν θεία Τῆς δόξα καὶ τὸ ὑπερβάλλον μεγαλεῖόν Τῆς. Θέλει νὰ προσευχηθῇ θερμά σ' Ἐκείνην. Νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ γιὰ δόσια ἔλαβε. Νὰ τὴν παρακαλέσῃ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του νὰ τοῦ παραστέκεται καὶ στὸ μέλλον «θερμὴ προστάτις καὶ βοηθός»...

*

'Η ταπεινὴ Παρθένος τῆς Ναζαρὲτ εἶναι ἡ προσωποποίησις τῆς ἡθικῆς τελειότητος, ποὺ τὴν ἔχαλκευσε ἡ σταθερὴ προσήλωσίς Τῆς στὶς ἱερές παραδόσεις. Καὶ τὴν ἀπετύπωσε ἀνεξίτηλα στὴν ἄχραντη Μορφὴ Τῆς ἡ ἔξιδανικευμένη ζωὴ τῆς.

Τίποτε δὲν ὑπάρχει ἀπ' τὸν καθ' ὅλου βίο Τῆς, ποὺ ν' ἀποτελῇ ἔστω καὶ ἔχνος σκιᾶς. Δι' αὐτήν, «τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ», «καὶ καθαρωτέραν λαμπτηδόνων ἥλιακῶν», ὅλα ἀποτελοῦν μιὰ ἔχωριστὴ λαμπρότητα καὶ ἀγιάτητα, ἀφάνταστα μεγάλη. Σ' αὐτὸς δὲ τὸ ὑπέρθειο ψύχος τὴν ἀνέβασε ἡ ζωντανὴ Τῆς προσευχὴ, ποὺ μέσα στὶς αὐλές τοῦ Κυρίου, ἀπ' τὴν ἀγία στιγμὴ τῆς καθοισιώσεως Τῆς, ἔμαθε ν' ἀπευθύνῃ στὸν Θεόν. Καρπὸς τῆς προσευχῆς αὐτής, τὶ ἀλλο ἡμποροῦσε νὰ τὴν ἐνθουσιάζῃ περισσότερο; Σπουδαιότατο δίδαγμα γιὰ δόσους ποθοῦνε νὰ πετάξουν ψηλά, στὶς αἰθέριες σφαῖρες τοῦ πνεύματος. Χωρὶς τὸ γλυκὸ φτερούγισμα τῆς προσευχῆς, ὁ ἀνθρωπὸς μένει πάντα χαμηλό, χωρὶς πνευματικές ἀνατάσεις καὶ δίχως καρμιὰλ ἀνώτερη ἔφεσι. Κ' ἔτοι ἔρπει καὶ ζῆ μέσα σὲ μιὰ θολία, ποὺ τὴν δημιουργεῖ ἡ ψλη, ἡ ἡδονή, ἡ κραυπάλη!.

'Αλλ' ἡ προσευχομένη Κόρη εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα νὰ ζῇ στὸν κόσμο, χωρὶς νὰ παρασύρεται καθόλου ἀπ' τὶς ταπεινές ἀπαιτήσεις τοῦ κόσμου. Ποθοῦσε τὰ ἄνω. Καὶ τὰ ἄνω ζητοῦσε. Τοὺς πόθους Τῆς ἐλίκνιζε ἐπάνω στὸν ἀκατάλυτο βράχο τῆς πίστεως, ποὺ ἀποτελοῦσε τὸν ἀνεκτίμητο τῆς ψυχῆς Τῆς θησαυρό. Γ' αὐτὸς ἀδιαφοροῦσε στὰ δελεάσματα τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς ἀχρειότητος, ποὺ γύρω Τῆς, στὸ περιβάλλον ποὺ ζοῦσε, ὡργία-ζαν. 'Εκείνη ἐβάδιζε τὸν εύθυνον δρόμον χωρὶς καρμιὰλ παρέκκλισι. Κ' ἔμεινε γι' αὐτὸς σ' ὅλη Τῆς τὴν ζωὴν Πανάχραντος. 'Υπόδειγμα

ἀγνότητος καὶ τύπος σωφροσύνης καταπληκτικῆς, μέχρι σημείου καὶ οἱ σκέψεις Τῆς ἀκόμη νὰ μένουν ἀνεπηρέαστες ἀπὸ κάθε σαρκικὸ μολυσμό. "Ασπιλη." Ἀμόλυντη. "Αειπάρθενη. "Ολες οἱ ἀρετὲς συναντηθήκανε στὸ ἀκτινοπύρευτο πρόσωπό Τῆς. "Η εὐσέβεια, ἀποτέλεσμα τῆς ζωντανῆς πίστεως καὶ τῶν προσευχῶν Τῆς συνήντησε τὴν ἀγνότητα. "Η ταπεινοφροσύνη κατεφίλησε τὴν ὑπομονὴν. "Η ἀγάπη, ἡ δικαιοσύνη, ἡ καλωσύνη ἀπετέλεσαν τὸν φωταστέφανο τῆς ἡθικῆς Τῆς ἀκτινοβολίας. "Ετοι ἡ Πανάρετος Κόρη ἀναδείχθηκε ἐγκαλλώπισμα μεταξὺ τῶν παρθένων. "Η πιὸ τελεία καὶ αἰθερία ὑπαρξίες, που ἡ ἀρετὴ τῆς «ἐκάλυψεν οὐρανούν». Καὶ γι' αὐτὸ ἀξιώθηκε νὰ γίνη «δοχεῖον τοῦ ἀπείρου Πλαστουργοῦ», ἡ λιοστάλακτος θρόνος τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης, ἀφοῦ ἐδέχθηκε τὴν Χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, που τὴν ἀνέδειξε Μητέρα τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Γίοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, τοῦ Αυτρωτοῦ τοῦ κόσμου.

"Εκτοτε μητέρα ἀφωσιωμένη εἰς τὸν Γίον Τῆς, ἀντίκρυσε τὶς μεγαλύτερες χαρές. Ταῦτοχρόνως ὅμως ἐδοκίμασε καὶ τοὺς δυνατώτερους πόνους· που τὸ κορύφωμά των ἔφθασε στὸ φρικτὸ Γολγοθᾶ, ὅπου ἀντίκρυσε αἰμόφυρτον τὸν Μονογενῆ τῆς. Κ' ἐπέρασε, τότε, τὴν μητρική Τῆς καρδιὰ ἡ «ρομφαία», γιὰ τὴν ὁποία τῆς εἶχε προείπει ὁ Συμεὼν. "Εδειξεν ὅμως καὶ τότε παράδειγμα ἀνυπερβλήτου ὑπομονῆς καὶ καρτερίας.

Δι' ὅλα αὐτὰ ἡ Πανάρχαρτος Κόρη θὰ προβάλλεται εἰς τοὺς αἰῶνας σὰν πρότυπον ἀγνῆς Παρθένου, ἀρίστης Γυναικός, μαρτυρικῆς καὶ ὑπομονετικῆς Μητέρας. Αὐτὸς ἄλλως τε εἶναι κι' ὁ λόγος, που τρέχουν ὅλοι μ' ἐμπιστοσύνη κοντά Τῆς. Νέοι καὶ γέροντες ἀνδρες καὶ γυναικες· καὶ μάλιστα οἱ μητέρες σ' αὐτὴν καταφεύγουν, ὅταν τὶς περικυκλώνουν καὶ τὶς ἀναστατώνουν «περιστάσεις καὶ θλίψεις καὶ ἀνάγκαι». Σ' αὐτὴν στηρίζουν ὅλες των τὶς ἐλπίδες. Τὴν θεωροῦν «Προστάτιν» καὶ εἶναι ἡ κατ' ἔξοχὴ «Προστασία τῶν χριστιανῶν ἀκαταίσχυντος». Τὴν ἔχουν «ώς τεῦχος καταφυγῆς», γιατὶ γνωρίζουν, διτὶ εἶναι «Μεταβολὴ τῶν θλιβομένων, ἀπαλλαγὴ τῶν ἀσθενούντων» ἡ Θεοτόκος Παρθένος. Γι' αὐτὸ ἀπ' αὐτὴν περιμένουν τὴν βοήθειαν καὶ τὴν παρηγορίαν.

'Ανάμεσα σὲ ἀλαλήτους στεναγμούς τῆς καρδιᾶς, μπροστά στὸ ιερὸ εἰκόνισμά Τῆς, ξεδιπλώνουν τὶς σελίδες τῆς ψυχῆς των. Καὶ Τῆς ἐμπιστεύονται τοὺς πόνους των, τὶς συμφορές των, τὶς περιπέτειες τῆς ζωῆς. Κ' Ἐκείνη σπεύδει καὶ ἀνακουφίζει. Παρηγορεῖ καὶ ἐνισχύει. Μὲ μητρικὴ παρρησία πρός τὸν Γίον Τῆς καὶ Θεὸν παρακαλεῖ γι' αὐτούς, γιὰ ὅλους μας, νὰ γίνη «ζέως ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν»...

Ναι· ἀγνή Παρθένε, Θεόνυμφε Δέσποινα. Εἶσαι Σὺ τὸ ἀσφαλέστατο λιμάνι τῆς σωτηρίας μας. "Ολοὶ μας, πονεμένοι καὶ δυστυχισμένοι, παίρνομε θάρρος καὶ σὲ Σένα ἐρχόμασθε, γιὰ νὰ ζητήσωμε τὴν γαλήνη καὶ τὴν χαρά. Ξεύρομε, ὅτι, κανεὶς ἀπὸ τοὺς προστρέχοντας εἰς τὴν ἴδικήν Σου προστασίαν, δὲν φεύγει «κατηργοχυμένος». Γιατὶ ἀντικρύζει τὴν γαλήνια Μορφή Σου καὶ λαβαίνει δύναμι καὶ θάρρος στὴ ζωή. 'Ο ἀμαρτωλὸς συγκλονίζεται καὶ μετανοεῖ μπροστὰ στὴν ἀνεξάντλητή Σου μητρικὴ ἀγάπη· τὴν ὑπομονή Σου· τὴν ἀνεξικακία Σου, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιμονή Σου νὰ ἴκετεύῃς καὶ γι' αὐτοὺς τοὺς φοβερὰ ἐνόχους ἀπέναντί Σου. "Ολοὶ φάλλουν μὲ δάκρυα συγκινήσεως καὶ εὐγνωμοσύνης: «Τί σοι δῶρον προσάξω τῆς εὐχαριστίας ἀνθ' ὅν περ ἀπήλαυσα τῶν σῶν δωρημάτων καὶ τῆς σῆς ἀμετρήτου χρηστότητος; Τοιγαροῦν δεξάζω, ὑμινοιογῶ καὶ μεγαλύνω σου τὴν ἄφατον πρός με συμπάθειαν».

Γονατισμένοι κ' ἐφέτος μπροστὰ στὴ θεία Σου Χάρι, Μεγαλόχαρη, Σὲ παρακαλοῦμε νὰ ἔντείνῃς τὶς δεήσεις Σου πρὸς τὸν Γιόν Σου καὶ Θεόν, νὰ λυτρωθῇ ὁ κόσμος ἀπ' τὰ δεινὰ τοῦ μίσους καὶ τῆς ἀμαρτίας. Εἴναι ἀνάγκη νὰ συνετισθοῦν οἱ ἡγήτορες τῶν λαῶν, ὥστε νὰ στραφοῦν πρὸς τὰ ἔργα τῆς εἰρήνης. Πρέπει ν' ἀλλάξουν πιὰ οἱ ἀνθρώποι τακτικήν. Καὶ ν' ὀγαπήσουν τὸ δίκαιον, τὴν ἀρετήν, τὸν Θεόν, ἀπ' τὸν ἐποῖον ἀπομακρυνθῆκανε!

Γλυκειά Παρθένε, βοήθα, σκέπει καὶ προστάτευε τὸ "Εθνος μας. Εὐλόγησε τοὺς δικαίους ἀγῶνάς του. Δῶσε νὰ λυτρωθοῦν ἀπ' τὴν ἀδυσώπητη τυραννία οἱ Κύπριοι ἀδελφοί μας, ποὺ χύνεται τόσο σκληρὰ καὶ ἄδικα τὸ αἷμά τους ἀπ' τοὺς βαρβάρους καὶ ἀνελέήτους δυνάστας. Γεμάτοι ἐλπίδες καταφεύγομεν εἰς Σὲ «τὴν ἐν πρεσβείαις ἀκοίμητον Θεοτόκον καὶ προστασίαις ἀμετάθετον ἐλπίδα».

Ἄρχιμ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ ΒΙΤΑΛΗΣ
Ιεροκήρυξ Ἱ. Μητροπόλεως Νικοπόλεως

«Προστασίαν καὶ σκέπτην ζωῆς ἐμῆς τίθημι, σὲ Θεογεννητορ Παρθένε· σύ με κυβέρνησον, πρὸς τὸν λιμένα σου, τὸν ἀγαθῶν ἥ αἰτία, τῶν πιστῶν τὸ στήριγμα, μόνη Πανύμητε».

«Ἴκετεώ Παρθένε, τὸν ψυχικὸν τάραχον, καὶ τῆς ἀθυμίας τὴν ζάλην διασκεδάσαι μον· σὺ γὰρ Θεόνυμφε, τὸν ἀρχηγὸν τῆς γαλήνης, τὸν Χριστὸν ἐκνήσας, μόνη Πανάχραντε».

('Απὸ τὴν Ἀκολούθιαν τῆς Κοινῆς Παρακλήσεως εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκου).

ΑΔΕΛΦΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Αγαπητέ μου ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Στὴν τετάρτη μου ἐπιστολὴ σοῦ ἔγραψα πῶς εἶναι ἀπαραίτητη ἡ νοσταλγία τοῦ οὐρανοῦ, γιατὶ νὰ γίνη ἔνας ἀνθρωπὸς ἵερεύς, γιατὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἡ νοσταλγία ὀθεῖ εἰς λατρευτικὸς ἐκδηλώσεις, ὅπως, π.χ. εἶναι ὁ τακτικὸς ἐκκλησιασμός του, ἡ ἀτομικὴ μὲ συνείδησιν προσευχή του, ὁ ἐνθουσιασμός του στὴν ἐπικράτησι τοῦ Θελήματος τοῦ Θεοῦ, ἡ μελέτη τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ἡ παρακολούθησις θρησκευτικῶν ὅμιλων, ἡ ἔξομολόγησις, ἡ τακτικὴ θεία Κοινωνία, ὁ ἐνθερμος ζῆλος πρὸς διάδοσιν τῶν εὐαγγελικῶν ἀληθειῶν κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ γενικὰ κάθε τι ποὺ φανερώνει τὴν ἔντονα θρησκευτικὴν φύσιν. Θὰ μ' ἐρωτήσῃς; Μπορεῖ ποτὲ νὰ γίνη ἱερεὺς ἔνας ἀνθρωπὸς θρησκος, ἀδιάφορος πρὸς τὴν ἐκκλησίαν του καὶ τὰ σωτήρια μέσα της ποὺ διαθέτει, ἔνας ποὺ ποτὲ δὲν ὠσφράνθη καὶ λιβανάκι ἢ δὲν ξέρει ποῦθε πᾶνε τὰ τέσσερα ἀπὸ Ἀγία Γραφή; Μπορεῖ ἀδελφέ μου, ἔνας ποὺ δὲν ἔτεντωσε τὸ αὐτάκι του κάθε πρωτ τούλαχιστον ποὺ ξυπνᾷ, νάκούσῃ τὶ τοῦ λέγει ὁ Θεὸς διὰ τῆς Ἀγίας Γραφῆς; Κάποτε δὲ ειμηνηστος Καθηγητής μου Γρηγ. Παπαμιχαὴλ ἥρωτησε πρωτοετῇ φοιτητὴ τῆς Θεολογίας τι σημασίαν ἔχουν αὐτοὶ οἱ ἀριθμοὶ στὸ ἰερὸ κείμενο καὶ γιατὶ ὑπάρχουν καὶ νὰ λάβῃ τὸν κόπον νὰ εὔρῃ, βάσει σχετικοῦ χωρίου, ἔνα τεμάχιον. Ἐκεῖνος, λέει κι' ἔπεισεν ἀπὸ τὸν Ἀρη ἐσιώπα ἐν ἴδρωκοπήσει πολλῆ. Δὲν εἶναι ἀπίθανον, λοιπόν, νὰ παρατηρῆται τοῦτο καὶ μεταξὺ ἀνθρώπων ποὺ ζητοῦν νὰ ἴερωθοῦν. Ὅπως, δὲν ἀποκλείεται πολλοὶ νὰ θυμήθηκαν τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν του ἀπὸ τότε ποὺ στριμωγμένοι ἀπ' τὴν κούρασι τοῦ χωρίου, ἀπὸ τὴν «μιζέρια» ἢ καὶ τὸ φιλάργυρο φούντωμα ν' ἀποκτήσουν περισσότερα «λεφτά» ἀνετα κατὰ τὴ συμβουλὴ τῶν καφενοβίων, νὰ ἡκοιλούθησαν τὸ ιερατικὸν στάδιον τῶν ἀγώνων. Δὲν λείπουν καὶ οἱ κατὰ κόσμον ἔξυπνοι. «Βρέ Παντελῆ; Τί καθεσαι καὶ δέρνεσαι στὸ χωριδ καὶ βαρεῖς μυῆγες; Υπάρχει τάρα πιὸ ξεκούραστο, πιὸ προσοδοφόρο «έπαγγελμα» ἀπὸ τὴν παπαδούνη; Δῶσε τὸ χαρτιά σου, ξεσήκωσε καὶ κανὰ πολιτικὸ πρόσωπο, πιάσε τὸ Δεσπότη, λάδωσε μερικοὺς νὰ σὲ διευκολύνουν, καὶ γίνε παπᾶς. 'Ο παπᾶς παιρνει ἀπὸ ζωντανοὺς καὶ πεθαμένους». Εἶναι σωστά, ἀδελφὲ αὐτά, ναι ἢ ὅχι; 'Ο Δεσπότης σου περιωρισμένος ἀπὸ τὸ νόμο ποὺ ξέρεις εἶναι στὸν τόπο μας ἡ ἔξουσιάζουσα ἀρχὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἴερῶν ἀκόμη κανόνων τῆς Ἀγίας Μας Ἐκκλησίας θὰ κυττάξῃ τὰ τυπικὰ σου προσόντα· περισσότερον χαρτιά θὰ σου ζητήσῃ. Τύπους ἔρευνῃ ὁ νόμος. Τὰ ἔχεις; "Εληξε.

‘Ο Θρησκευτικῶς ἀδιάφορος καὶ ἀλειτούργητος ἄλλοτε νέος γίνεται ἱερεὺς νὰ ἀνάψῃ τὸ ἐνδιαφέρον γύρω ἀπὸ θρησκευτικὰ θέματα τῶν πιστῶν καὶ νὰ συγκινήσῃ μὲ τὴν ἱεροπρεπῆ του ἐμφάνισι καὶ τὴν συναισθηματική του λειτουργία τοὺς πιστούς. Δὲν εἶμαι ἀδελφέ, ἀνεδαφικός. Χωρὶς νὰ θέλω νὰ σκιάσω τὴν αἰγλὴν ἀδελφῶν μας, ἐπὶ τριάντα δλόκληρα χρόνια διεπίστωσα μιὰ τρομερὴ πραγματικότητα. ’Αθρησκοι νέοι, ἀδιάφοροι, ψυχροί, χωρὶς καὶ σὰν ἀνθρώποι μὲ πνευματικὲς ἀνάγκες, μπῆκαν στὸν ἵερο Κλῆρο, γιατί, ἀπλούστατα, σύμφωνα μὲ τὸ νόμο ποὺ ζητοῦσεν δρισμένα προσόντα ἡνάγκασαν τὸν Ἀρχιερέα τοῦ τόπου νὰ τοὺς δεχθῇ. Πάös θὰ μπορῇ νὰ τοὺς ἀποκλείσῃ χωρὶς νὰ παραβῇ τὸ νόμο ποὺ εἶναι, εἶπα, ὑπερτάτη ἔξουσιάζουσα δύναμις; Στὸ Νόμο 2200/1940 δὲν βρήκαμε αὐτὸ τὸ προσὸν τοῦ θρησκευτικοῦ βάθους, τῆς νοσταλγίας, αὐτὰ τὰ σημάδια τῶν λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων, ποὺ πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ ὑποψήφιος ἱερεὺς. Πολλὰ τὰ πιστοποιητικὰ γιὰ νὰ διορισθῇ σὰν κοινὸς ὑπάλληλος, ἀλλὰ λείπει γιὰ μᾶς τὸ πρῶτο: Θὰ εἰπῆτε τὸ τῆς «Συμμαρτυρίας». Αὐτὸ δυστυχῶς, κατήντησε γιὰ πολλοὺς τὸ πιὸ εὐκολόβγαλτο. ’Οταν ὑπηρετοῦσα σὲ μιὰ Μακεδονικὴ πόλη κατὰ τὰ χρόνια τῆς ἐπαράτου Κατοχῆς διὰ νὰ ὀδηγηθῶ στὸ νεκρόσπιτα τοῦ Χαιδαρίου ἐπὶ μῆνας, ὁ ἔκεῖ σεβάσμιος Μητροπολίτης, ἐλλείψει καταλληλοτέρου, εἶχεν ἀναθέσει τὴν πνευματικὴν πατρότητα εἰς ἕνα «δυστυχῆ» κατὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ ‘Ἄγιον Χαλκίδον, ποὺ ἀποφεύγων νὰ φέξῃ ἔντονα τὸν ἀμαρτωλόν, ἔτσι τὸν δόνομάζει. Αὐτὸς δὲ «δυστυχῆς» ἐπώλει ἀντίγραφα «Συμμαρτυριῶν» εἰς τοὺς ὑποψήφιους καὶ οἱ ὑπὸ παντοίων ἀμαρτημάτων δερόμενοι ἥσαν ἀξιώτατοι διὰ τὸ μέγια ὑπούργημα. Τοῦτο βέβαια διαπιστώσας δὲ Ἀρχιερεὺς, ἀπήλαξε τὸν ἀνδρα τῶν ὑπηρεσιῶν του πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπως καὶ δὲ Θεὸς γρήγορα γιατί, ὅπως θὰ ἐνθυμῆται δὲ κόσμος, εἶχε τέλος ὅχι ἀνώδυνο, εἰρηνικὸ καὶ ἀνεπαίσχυντο. ’Ανετέθη τότε ἡ Πνευματικὴ Πατρότης εἰς ἐμὲ κατόπιν φυσικὰ δλοκλήρου ἱερουργίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν. ’Επειτα ἀπὸ καιρὸ δὲ Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως παρουσιάζεται στὸ Μητροπολίτη του καὶ τοῦ λέγει χαρακτηριστικὰ τὰ ἔξης: Σεβασμιώτατε ἐφ’ ὅσον δὲ K. — Θὰ ἔχῃ καὶ γιὰ τοὺς ὑποψήφιους παπάδες τὴν πνευματικὴν πατρότητα δὲν πρόκειται ποτὲ νὰ ρασοφορεθῇ κανεὶς καὶ οἱ ναοὶ θὰ ρημάζουν. Ποιὸς θὰ βαφτίζῃ; Ποιὸς θὰ θάφτῃ; Ποιὸς θὰ παντρεύῃ!...» Τὰ μάτια τοῦ ἀγαθοῦ Ἀρχιερέως ἐβούρκωσαν. Γιατὶ ἀδελφέ; Αὐτὰ μοῦ ἔλεγε καὶ ἔνας στὴ Ναύπακτο δταν ἐδίδασκα στὸ ἱερατικὸ φροντιστήριον, μὲ ἄλλα λόγια: «Τότε, μοῦ εἴπε δημοσίᾳ, δὲν θὰ γίνη κανεὶς παπᾶς ὅπως τὸν θέλεις ἐσὺ πάτερ.» Λές καὶ τὸν θέλω ἐγώ... ’Εγώ

ΑΠΟ Τ' ΑΡΙΣΤΟΥ ΤΡΓΗΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ ΛΟΓΟΙ
ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ

Παραστατική διήγηση τοῦ πόνου
καὶ τοῦ φόβου ποὺ προκαλεῖ ἡ
προσδοκία τῆς ιερωσύνης.

579. Σοῦ φαίνεται λοιπόν, πώς ἔχω βάσιμο λόγο νὰ
εἶμαι τρομοκρατημένος; Γιατὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ὅσα εἴπαμε,
τώρα μέν, ἀν καὶ χρειάζεται βέβαια νὰ κάνω μεγάλη
προσπάθεια γιὰ νὰ μὴν κατανικηθῶ τελείως ἀπὸ τὰ
πάθη τῆς ψυχῆς, μ' ὅλα ταῦτα καὶ τοὺς κόπους ὑπομένω
καὶ δὲν ἀποφεύγω τὸν ἀγῶνα.

580. Γιατὶ μὲ κυριεύει μὲν καὶ τώρα ἡ μωροφιλοδο-
ξία, τὸ συχνοσυλλογίζομαι ὅμως καὶ τὸ βλέπω πῶς ἐγί-
νηκα αἰχμάλωτος κάποτε κάποτε μάλιστα καὶ τὴν ἐπι-
τιμῶ τὴν ψυχή μου, ποὺ κατήντησε σκλάβα.

581. Μοῦ γεννιοῦνται βέβαια καὶ τώρα ἀτοπες ἐπι-
θυμίες· μὰ ἡ φλόγα ποὺ μ' ἀνάφτουν εἶναι ἀδυνατώτερη,
ἐπειδὴ τ' ἀπόξω μου τὰ μάτια δὲν βρίσκουν ὑλικὸ γιὰ
νὰ τροφοδοτήσουν τὴ φωτιά.

582. "Ἔχω δὲ ἀπαλλαγῆ ὅλως διόλου ἀπὸ τὸ ν' ἀκούω

προσωπικῶς ποὺ σοῦ γράφω εὑρῆκα ἀθρήσκους, γιατὶ αὐτὸ μ'
ἐνδιαφέρει τώρα, ἀνθρώπους ποὺ πρὸς πατήσουν τὸ πόδι τους στὴ
‘Ιερατικὴ Σχολὴ’, ἵσσαι τύποι καρενόβιοι, ποὺ τοὺς ἐνοχλοῦντε τὸ
χτύπημα τῆς καμπάνας. Αἱ αὐτοῦ τοῦ τύπου ἀνθρωποι θὰ κληθοῦν
νὰ κυνηγήσουν τὸ διάβολο. “Οσο καὶ ἀν προσέξῃ καὶ ὁ Ἀρχιε-
ρεὺς, ὁ νόμος εἶναι ἴστος καὶ τὸν περνοῦν μὲ φόρα τά... κολεό-
πτερα. ‘Ο Θεὸς καὶ ἡ ψυχή τους. Μήπως ἔστι ἀνήκεις σ' αὐτὴ
τὴν κατηγορία ἀδελφέ;

‘Αλλὰ καὶ ἡ λεγομένη θρησκευτικότης δὲν ἀρκεῖ. Θὰ τὰ εἰ-
ποῦμε στὸ ἄλλο γράμμα.

Μὲ ἀγάπη Χριστοῦ X.

τὸν ὄποιοδήποτε νὰ κακολογῆ καὶ ἀπὸ τὸ νὰ παρακολουθῶ αὐτὰ ποὺ λέει, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχουν γύρω μου ἀνθρωποί· γιατὶ οἱ τοῖχοι αὐτοὶ δὲν μποροῦν βέβαια νὰ μιλήσουν.

583. Δὲν μπορῶ ὅμως ν' ἀπαλλαγῶ κατὰ τὸν ἔδιο τρόπο κι' ἀπὸ τὸ θυμό, μολονότι δὲν βρίσκουνται ἀνθρωποὶ ποὺ νὰ μὲ παροργίζουν· γιατὶ συχνά, μὲ τὸ νὰ μούρχεται στὸ νοῦ μου ἡ θύμηση καὶ τὰ καμώματα ἀνθρώπων ἀνοήτων, κάνουν τὴν καρδιά μου νὰ φουσκώνῃ· ὅχι ὅμως κι' ὥς τὸ τέλος· γιατὶ γρήγορα τὴν καταπραῦνω, κι' ἀς εἶναι ξαναμμένη· καὶ τὴν πείθω νὰ ἡρεμῇ, ἀφοῦ τῆς εἰπῶ, ὅτι δὲν συμφέρει καθόλου, καὶ πῶς εἶναι πανάθυλο πρᾶγμα, παραθεωρώντας τὰ δικά μας κακά, νὰ καταγινώμαστε μ' αὐτὰ ποὺ κάνουν οἱ ἄλλοι. "Αν ὅμως ἀνακατευθῶ μὲ τὸν κόσμο κ' αἰχμαλωτισθῶ ἀπὸ χίλιες δυὸ ἔγνοιες, δὲν θὰ μπορῶ νὰ χαρῶ τὴν νουθεσίαν αὐτή· κι' οὔτε καὶ ναῦρω τοὺς στοχασμοὺς, ποὺ παιδαγωγοῦν σ' αὐτά.

584. 'Αλλ' ὅπως αὐτοί, ποὺ ἀπὸ κάποιο ρέμα ἡ καὶ μ' ἄλλον ὄποιοδήποτε τρόπο σπρώχνονται σὲ βάραθρο, μποροῦν μὲν νὰ προβλέψουν τὸ χαμό ποὺ σ' αὐτὸν θὰ καταλήξουν, δὲν εἶναι ὅμως σὲ θέσι νὰ σκεφθοῦν κάποιο τρόπο γιὰ νὰ βοηθηθοῦν. "Ετσι κ' ἐγώ, ἀν πέσω μέσα στὴν παραζάλη τῶν παθῶν, θὰ μπορῶ μὲν νὰ διακρίνω πῶς ἡ παιδωμή μου κάθε μέρα καὶ μεγαλώνει, δὲν θὰ μοῦ εἶναι ὅμως πλέον δυνατὸ νὰ περιμαζευθῶ, σὰν τώρα, στὸν ἔαυτό μου, οὔτε καὶ νὰ ἐπιβληθῶ στὰ ἐλαττώματά μου αὐτά, ποὺ ἀπὸ παντοῦ μοῦ ἐπιτίθενται σὰν λυσσασμένα, ὅπως τῶκανα αὐτὸν προτήτερα.

585. Γιατὶ μέσα μου βρίσκεται μιὰ ψυχὴ ἄρρωστη καὶ μικρή, καὶ ποὺ εὔκολα νικιέται, ὅχι μονάχα ἀπὸ τὰ πάθη αὐτά, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα, τὸ φθόνο· καὶ δὲν ξέρω ν' ἀντιμετωπίζω οὔτε τὶς προσβολές οὔτε καὶ τὶς τιμές, μὲ κάποιο μέτρο· ἀλλὰ κι' αὐτὲς μοῦ

ξεσηκώνουν τὰ μυαλά μου καὶ μὲ ταπεινώνουν ὑπερβολικὰ ἔκεινες.

586. Σὰν τ' ἄγρια λοιπὸν θηρία, ποὺ δταν μὲν εἶναι καλοθρεμμένα καὶ γεμάτα ἀπὸ δύναμη κατανικοῦν αὐτοὺς ποὺ πολεμοῦν μαζί τους, καὶ μάλιστα ἀν λάχη νδναι ἀδύναμοι κι' ἀνίδεοι· ἀν ὅμως τὸ καταφέρη κανένας νὰ ρέψουν ἀπὸ τὴν πεῖνα, τότε καὶ τὴν ἄγριάδα τους ἀδυνατίζει καὶ σβύνει καὶ τὸ μεγαλύτερο μέρος ἀπὸ τὴ δύναμή τους, οὕτως ὥστε κ' ἔνας ἀκόμη ποὺ δὲν διακρίνεται γιὰ πολλὴ γενναιότητα, νὰ μπορῇ νὰ καταπιασθῇ σὲ μάχη μαζί τους· ἔτοι καὶ τῆς ψυχῆς μας τὰ πάθη ἔκεινος ποὺ τὰ ἔξασθενίζει, μπορεῖ καὶ νὰ τὰ βάλῃ σὲ κάποιο σωστὸ λογαριασμό. "Οποιος ὅμως τὰ συντηρεῖ μ' ἐπιμέλεια, καὶ ἡ ἀντίσταση σ' αὐτὰ τοῦ γίνεται δυσκολώτερη, μὰ καὶ τὰ κάνει νὰ γίνουν τόσο φοβερά, ὥστε ζῆ πάντα μὲ τὸ φόβο καὶ σὰν μέσα σὲ σκλαβιά.

587. Μὲ τί τρέφονται λοιπὸν τὰ θηρία αὐτά; Τὴν μὲν ματαιοδοξία τὴν τρέφουν οἱ τιμὲς καὶ τὰ παινέματα· τὴ δὲ ἀποκοτιά, ἡ μεγάλη ἔξουσία καὶ δύναμη· τὸ δὲ φθόνο, οἱ ἐπιτυχίες τῶν ἄλλων· τὴ φιλαργυρία, ἡ προθυμία αὐτῶν ποὺ δίνουν δῶρα· τὴν ἀκολασία ἡ τρυφηλὴ ζωὴ καὶ οἱ ἀδιάκοπες συναναστροφές μὲ γυναικες· κι' ἄλλο ἄλλα.

588. Κι' ὅλα αὐτά, ἀν μὲν προβάλω στὴ μέση, θὰ μοῦ ἐπιτεθοῦν δυνατὰ καὶ θὰ μοῦ κατασπαράξουν τὴν ψυχή μου· καὶ θὰ μοῦ γίνουν φοβερά· καὶ θὰ μοῦ κάμουν πολὺ δυσκολώτερο τὸν πόλεμο ἐναντίον τους. "Αν ὅμως μένω ἐδῶ ποὺ βρίσκομαι, θὰ χρειασθῇ μὲν ζόρι μεγάλο γιὰ νὰ ὑποταχθοῦν θὰ ὑποταχθοῦν ὅμως, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ· καὶ θὰ λυτρωθῶ πλέον ἀπὸ τὰ γαυγίσματά τους.

589. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο διατηρῶ τὸ σπιτάκι αὐτό· κι' οὔτε πηγαίνω πουθενά, κι' οὔτε καὶ συναντῶ, οὔτε καὶ συναναστρέφομαι κανένα· κι' ἀνέχομαι ν' ἀκούω καὶ χίλιες δυὸ ἄλλες τέτοιες κατηγόριες· ποὺ θάθελα βέβαια

μὲ μεγάλη μου χαρά, νὰ τὶς ἀνασκευάσω· μὲ τὸ νὰ μὴ μπορῶ ὅμως νὰ τὸ κάμω, δαγκώνομαι καὶ θλίβομαι. Οὔτε καὶ μοῦ εἶναι εύκολο, νᾶμαι καὶ κοινωνικὸς μαζί, καὶ νὰ διατηρῶ καὶ τὴ σημερινή μου ἀσφάλεια. Γι' αὐτό, σὲ παρακαλῶ καὶ σένα τὸν ἵδιο, τὸν ἄνθρωπο ποὺ τὸν ἔχουν ζώσει τέτοια βάσανα, περισσότερο νὰ τὸν λυπᾶσαι, παρὰ νὰ τὸν κατηγορῆς.

590. Ἀλλὰ βλέπω πώς ἀκόμη δὲν σὲ πείθω. Γι' αὐτὸν ἥλθεν ἡ ὁρα, τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ τὸ κρατοῦσα μυστικὸν νὰ σου τὸ φανερώσω κι' αὐτό. Κ' ἵσως μὲν θὰ τὸ νομίσουν πολλοὶ ἀπίστευτο. Ἐγὼ ὅμως, παρ' ὅλα αὐτά, δὲν θὰ ντραπῶ νὰ τὸ βγάλω στὴ μέση γιατὶ ἀν κι' αὐτὸν ποὺ θὰ εἰπῶ φανερώνη μιὰ συνείδηση πονηρὴ καὶ ἀμέτρητες ἀνομίες, ἐφ' ὅσον ὅμως δὲ Θεὸς ποὺ πρόκειται νὰ μᾶς κρίνῃ ξέρει τὰ πάντα στὴν ἐντέλεια, τί παραπάνω θὰ μπορέσω νὰ κερδίσω, ἀν δὲν τὸ ξέρουν οἱ ἄνθρωποι;

591. Ποιό εἶναι λοιπὸν τὸ μυστικὸν αὐτό; Τὸ δτι ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ποὺ μοῦβαλες μέσα μου τὴν ὑπόψιαν αὐτή, συχνὰ ἐκινδύνεψα νὰ πάθῃ τὸ κορμί μου τελεία παράλυση· τόσος μεγάλος φόβος καὶ τόση μεγάλη θλίψη μοῦ ἐκυρίευσαν τὴν ψυχή μου.

592. Γιατί, μὲ τὸ νὰ βάζω στὸ νοῦ μου τὴ δόξα τῆς νύφης τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἀγιωσύνη τῆς, τὴν πνευματική τῆς ὁμορφιά, τὴ σύνεσή τῆς, τὴν εὐπρέπειά τῆς, καὶ λογιάζοντας καὶ τὴ δική μου ἀθλιότητα, δὲν ἔπαισα νὰ κλαίω καὶ γιὰ μένα καὶ γιὰ κείνη, κ' ἔλεγα μέσα μου, ἀναστενάζοντας διαρκῶς καὶ διαπορῶντας.

593. Ποιός τὴν ἔδωκε λοιπὸν τὴ συμβουλὴν αὐτή; Πῶς ἔκαμε τέτοιο λάθος ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ; Γιατί παρώργισε τόσο πολὺ τὸν Δεσπότη τῆς, ὥστε νὰ παραδοθῇ σ' ἐμένα, ποὺ εἶμαι δὲ πιὸ ἀνυπόληπτος ἀπὸ ὅλους, καὶ νὰ ὑποστῇ τέτοιον ἔξευτελισμόν;

594. Βάζοντας αὐτὰ συχνὰ στὸ νοῦ μου καὶ μὴ μπορώντας οὔτε τὴ θύμηση νὰ ὑποφέρω τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἀτόπου, ἥμουνα ἀποσβωλομένος, ὅπως αὐτοὶ ποὺ πα-

θαίνουν ἀποπληξία, χωρὶς νὰ μπορῶ οὕτε νὰ κυττάξω, οὕτε καὶ ν' ἀκούσω τίποτα. Κι' ὅταν μὲ παρατοῦσε ἡ σαστιμάρα αὐτὴ — γιατὶ πότε πότε μ' ἐκρυφοπαρατοῦσε — τὴν ἀκολουθοῦσαν θλίψη καὶ δάκρυα. Κι' ὅταν ἔχυρταινα πλέον ἀπὸ τὰ δάκρυα, μ' ἐκυρίευε πάλιν ὁ φόβος, ποὺ μ' ἔγέμιζεν ἀπὸ ταραχὴ κι' ἀπὸ σύγχυση, καὶ μοῦ ἐκλόνιζε τὸ νοῦ μου.

595. Μὲ τέτοια παραζάλη ἐπερνοῦσα τὸν καιρό μου προτήτερα. Σὺ δμως δὲν εἶχες οὕτε ἰδέα· κ' ἐνόμιζες ὅτι περνῶ μὲ γαλήνη. Ἀλλὰ τώρα θὰ προσπαθήσω νὰ σοῦ ξεσκεπάσω τὴν βαρυχειμωνιὰ τῆς ψυχῆς μου. Γιατὶ — ποιὸς ξέρει; — ὕστερα ἀπ' αὐτό, ἵσως θὰ μὲ συγχωρέσῃς, ἀφήνοντας πλέον κατὰ μέρος τὶς κατηγόριες.

Πῶς λοιπὸν καὶ μὲ ποιὸ τρόπο θὰ σοῦ τὴν ἀποκαλύψω; "Αν θέλης βέβαια νὰ τὴν δῆς δλοκάθαρα, ἄλλος τρόπος δὲν ὑπάρχει, παρὰ τὸ νὰ σοῦ ξεγυμνώσω τὴν καρδιά μου. "Επειδὴ ὅμως εἶναι ἀδύνατο νὰ γίνη αὐτό, θὰ προσπαθήσω νὰ σοῦ παρουσιάσω κάπως τὴν καπνιὰ τῆς προτητερινῆς μου θλίψης, μὲ κάποια σκιερὴν εἰκόνα, κι' ὅσο τὸ μπορῶ καλύτερα. Καὶ σὺ ἀπὸ τὴν εἰκόνα αὐτὴ κράτησε τὴν βαρυθυμιά μου μόνο.

596. "Ας βάλωμε στὸ νοῦ μας, πῶς ἡ κόρη τοῦ βασιληᾶ ὅλης τῆς γῆς ποὺ φωτίζει ὁ "Ηλιος ἀρραβωνιάσθηκε μὲ κάποιον· καὶ πῶς ἡ κόρη αὐτὴ ἔχει μιὰν ἀσύγκριτη ὁμορφιά· καὶ τέτοια, ποὺ νὰ ὑπερτερῇ τὴν ἀνθρώπινη φύση, καὶ νὰ νικᾶ σ' αὐτή, καὶ μὲ διαφορὰ μάλιστα μεγάλη, δόλοκληρο τὸ γυναικεῖο φῦλο· καὶ πώς ἔχει τέτοια ψυχικὰ χαρίσματα, ποὺ καὶ τὸ ἀνδρικὸ γένος, κι' ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἔζησαν κάποτε κι' ἀπ' αὐτοὺς ποὺ θὰ ὑπάρξουν, νὰ τὸ ξεπερνᾶ σὲ πολὺ μεγάλο βαθμό· κι' ἀκόμη, πώς, ὡς πρὸς μὲν τὴν εὔκοσμία τῆς συμπεριφορᾶς της, ἐστάθηκεν ἀνώτερη ἀπὸ κάθε φιλοσοφικὴ ἐντολή, ὡς πρὸς δὲ τὴν ὁμορφιὰ τῆς ἐμφάνισής της, ἔξεμηδένισε κάθε ἄλλη σωματικὴ τελειότητα.

597. Καὶ πῶς τὸν ἀρραβωνιαστικό της δὲν τὸν ἔζωναν

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΔΕΚΑΟΚΤΩ ΧΡΟΝΙΑ

Η ΒΕΒΗΛΩΣΙΣ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΚΑΤΕΣΤΗΣΕ
ΣΤΕΝΩΤΕΡΟ ΤΟ ΔΕΣΜΟ ΤΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΨΥΧΗ.
Η ΜΕΓΑΛΟΧΑΡΗ ΠΟΥ ΣΤΑΘΗΚΕ ΣΥΝΟΔΟΙΠΟΡΟΣ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΜΑΣ

‘Ο δρόμος πρὸς τοὺς ναοὺς τῆς Θεοτόκου

’Εδῶ καὶ δέκα όχτιά χρόνια. ’Ανήμερα τῆς μεγάλης θεομητο-
ρικῆς ἔօρτης. Χτυπούσαν χαρμόσυνα οἱ καμπάνες τῆς Εὐκλησίας
τῆς Μεγαλόχαρης τῆς Τήνου καὶ ἔνας κόσμος μὲθ θρησκευτική
κατάνυξι παρακολούθουσε τὴ λιτάνευσι τῆς διαμαντοστόλιστης
εἰκόνας κατὰ μῆκος τοῦ παραλιακοῦ δρόμου. Σφύραγαν πανηγυ-
ρικὰ τὰ καράβια ὅσα βρισκότανε στὸ λιμάνι τοῦ νησιοῦ καὶ τὸ
μελτέμι ποὺ ἔστελνε τὸ μισταραγμένο τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τοῦ
καλοκαιριοῦ Αίγαλο ἐσπαζε μὲ μιὰ δική του συμφωνική πλαταγή
ἐπάνω στοὺς βράχους. Αὐτὸν τὸ πρώτην καὶ σ' ἔνα τόσο ἐπιβλητικό
περιβάλλον ἡ ἐλληνοχριστιανικὴ ψυχὴ ἐδοκίμασε ἔνα φοβερὸ κρα-
δασμό. Τὴν ὥρα ποὺ τὸ πολεμικό μας καράβι, ἡ “Ελλη,” ἔμπαινε
στὸ λιμάνι τῆς Τήνου ἐξαπολύθηκε τὸ πλέον ἀπάνθρωπο καὶ βδε-
λυρὸ ἔγκλημα. Ἐβεβηλώθη ἡ γαλανὴ ἐλληνικὴ θάλασσα ἀπὸ τὴν
ἐπιδρομὴ φασιστικῶν ὑποβρυχίων καὶ ἐρρίχθηκαν ἀνανδρα βόμβες
ἐπάνω στὸ ἐλληνικὸ καράβι, ποὺ στὸ πέρασμα τόσων χρόνων εἶχε
χρησιμεύσει ὡσὰν ἡ ιερὴ ναῦς, τοῦ ἐλληνικοῦ μας ναυτικοῦ. Τὸ
ἔγκλημα εἶχε συντελεσθῆ. Διεκόπη ἡ λιτάνευσι τῆς εἰκόνας τῆς
Μεγαλόχαρης καὶ ὑψώθηκε ἡ κραυγὴ τῆς ἀπογνώσεως καὶ τῆς
ἀποδοκιμασίας τοῦ κόσμου. “Ἐνας δυνατὸς σπαραγμὸς συνε-

μονάχα οἱ φωτιές γιὰ τὶς χάρες της αὐτές, ἀλλὰ καὶ
χωρὶς αὐτές ὑπέφερε γι' αὐτὴν πολὺ· καὶ τόσο, ποὺ ὡς
πρὸς τὸ πάθος του αὐτὸν νὰ σβύνουν ἐμπρός του καὶ οἱ
πιὸ τρελλοὶ ἀκόμη ἐραστές, ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἔζησαν
ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου ἔως σήμερα.

598. Κ' ὄστερα, πὼς τὴν ὥρα ποὺ ἐκαιώντανε αὐτὸς
ἀπὸ τὴ λαχτάρα, ἀκούσε ἀπὸ κάπου, πὼς τὴν ὑπέροχην
αὐτὴν ἀγαπητική του κάποιος πρόκειται νὰ τὴν παν-
τρευθῇ· καὶ πὼς αὐτὸς εἶναι ἀπὸ τοὺς πλέον ἀσήμαντους
καὶ καταφρονημένους ἀνθρώπους, κακοσόγιαστος, ἀνά-
πηρος σωματικά, καὶ τρισχειρότερος ἀπὸ καθένα ἄλλο.

Μετάφρ. ΘΕΟΔΟΣΗ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

κλόνισε τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ νησιοῦ καὶ μιὰ ἔκκλησις πρὸς τὴν Παναγία τὴν Μεγαλόχαρη. Καὶ δὲν ἐχάθηκε στὸ κενὸν ἡ ἔκκλησις αὐτὴ τοῦ εὐλαβικοῦ ὄρθιοδόξου χριστιανικοῦ κόσμου. Ὅψωσε τὸ ἀνάστημά της ἡ ὑβρισθεῖσα μητέρα τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπλώσε τὴν προστατευτική σκιὰ σκορπίζοντας τὴν παρηγορία καὶ τὴν μεγάλη πίστι στὰ ταραγμένα στήθη τῶν προσκυνητῶν.

“Ολὴ ἡ φυλὴ ἡ ἐλληνικὴ ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνη ἔαναβρῆκε στὸ πλευρό της τὴν ὑπέρμαχον σύμμαχον στρατηγόν. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνη ἡ εἰκόνα τῆς Μεγαλόχαρης ὑψώθηκε σὲ κάθε καρδιὰ ἐλληνικὴ καὶ ἀναψε μπροστά της ἀκοίμητο τὸ καντήλι τῆς ἐλληνικῆς πίστεως καὶ τῆς ὄρθιοδόξης χριστιανικῆς εὐλαβείας. Ἡ παράδοσις ἡ φυλετικὴ τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς γενναιότητος ἀγκάλιασε τὴν πίστιν πρὸς τὴν συμπαραστάτιδα καὶ ἀήττητον σύμμαχον εἰς πολέμους, τὴν Παναγίαν, καὶ ἡ φυλὴ ἔσκινώντας σὲ μιὰ καινούργια Τιτάνεια ἔξόρμησι στάθηκε βράχος, μὲ τὴν συμπαράστασι τῆς θεομήτορος, ποὺ τὴν εἶχε προσβάλει ὁ ἔχθρος τὴν ἡμέρα αὐτὴ τῆς ἕορτῆς της. Τὴν εἶδαν ὀλοζώντανη οἱ πολεμιστές μας τὴν ὥρα τῆς σκληρότερης μάχης, ἀκουαν ψιθυρίσματά της οἱ ὑπερασπιστές τῆς ἐλληνικῆς ἐλευθερίας καὶ στάθηκε ἡ Μεγαλόχαρη ὡς ὁ ἴσχυρότερος προμαχὼν κατὰ τῶν ἐχθρικῶν ὄρδῶν καὶ ἐπιθέσεων. Ἡ μορφὴ τῆς Ὕπερμάχου Στρατηγοῦ ἔγινε συνείδησις νίκης καὶ θριάμβου τῆς ἐλληνικῆς φυλῆς κατὰ τῶν ἐπιβούλων πολεμιών της. Ἡ συμπαράστασις αὐτὴ τῆς Ἀειπάρθενης μητέρας τοῦ Θεοῦ ἔδωκε ἔνα καινούργιο νόγμα στοὺς ἀγῶνας τοὺς σκληρούς, ποὺ ἔγγωρισε καὶ ἀντιμετώπισε ἡ ἐλληνικὴ φυλὴ. Καὶ στὴν ἔξουθένωσι καὶ συντριβὴ τῶν ὑβριστῶν της, κατὰ τὴν ἡμέραν ποὺ ἔνας φιλόθρησκος καὶ εὐλαβικὸς λαὸς ἐώραταξε ἐδώ καὶ δέκα ὀχτὼ χρόνια, τὴν ἐπέτειο τῆς γιορτῆς τῆς Κοιμήσεως της, εἶδε ἡ φυλὴ ἡ ἐλληνοχριστιανική, γιγαντωμένη ὅσο ποτὲ ἀλλοτε, τὴν πίστι της καὶ τὴν ἐπίδαια της γιὰ μιὰ καλλίτερη αὔριο ἀπὸ πάσης πλευρᾶς.

*

Τὰ χρόνια ποὺ ἐπέρασαν ἀπὸ τὸ πρωτὸν ἐκεῖνο τῆς βεβηλώσεως τῆς θρησκευτικῆς ἀτμόσφαιρας ποὺ εἶχε δημιουργήσει ἡ μεγάλη γιορτὴ τῆς Μεγαλόχαρης ἵστως νὰ ὑπῆρξεν χρόνια μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς ἀγωνίας καὶ θλίψεων. Ἡ σκιὰ ἐν τούτοις τῆς Παναγίας ποὺ δὲν ἀπομακρύνθηκε ποτὲ ἀπὸ κοντά μας κρατεῖ ἀσθεστή τὴν φλόγα τοῦ ἀναμμένου καντηλιοῦ της στὴν ψυχή μας καὶ ἡ ἀκτινοβολία τῆς φλόγας αὐτῆς διατηρεῖ ἀλύγιστη τὴν ἐπίδαια μας γιὰ τὴν δικαιώσι τῶν πόθων καὶ τῶν ὀνείρων μας. Ὁ δρόμος πρὸς τὴν ἔκκλησία τῆς Μεγαλόχαρης ποὺ ὀνειβαίνουν χιλιάδες προσκυνητές γιὰ νὰ προσφέρουν τὸν φόρον τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς εὐγνω-

μοσύνης πρὸς τὴν ὑπέρμαχον στρατηγὸν τοῦ ἔθνους ἀποτελεῖ τὸν δρόμον πρὸς μίαν ψυχικὴν ἀνάτασιν. "Ἐτσι στέκονται καὶ ὅλοι οἱ δρόμοι, μεγάλοι καὶ μικροί, ποὺ φέρονται πρὸς τὶς ἐκκλησίες τὶς τιμημένες μὲ τὸ πανάγιο ὄνομά τῆς κόρης τῆς Ναζαρέτ. Κάθε πόλις ἐλληνικὴ καὶ κάθε χωρὶς καὶ ὅλα σχεδὲν τὰ νησάκια τὰ ἐλληνικὰ τιμοῦν τὴν μνήμη τῆς μητέρας τοῦ Θεοῦ. Καὶ κάθε ἐκκλησία τῆς Παναγίας ἔχει τὴν ιστορία τῆς τὴν ἐλληνικὴ καὶ τὴν χριστιανική. "Εχει τὴν παράδοσι καὶ τὸ θρῦλο τῆς. Εἶναι ἡ Παναγία ἡ Μεγαλόχαρη τῆς Τήνου καὶ ἡ Παναγία τῆς Πάρου ἡ Ἐκατονταπυλιανή. Εἶναι ἡ Παναγία, ποὺ ἡ ἐκαλησία τῆς εἶναι χτισμένη ἐπάνω σ' ἓνα γκρεμὸν τοῦ μικροῦ νησοῦ τῶν Κυκλαδῶν, τῆς Νίσις, ἡ Παναγία ἡ Γκρεμιώτισσα. Εἶναι ἡ Παναγία ἡ Γοργοεπίκοος — ἡ Γρηγοροῦσσα — στὴν παληὴν Ἀθήνα καὶ στὴν Θεσσαλονίκη ἀλλὰ καὶ στὴν χριστιανικὴ συνοικία τῶν "Εξ Μαρμάρων τῆς Πόλης. 'Ανάμεσα σὲ μύρτα καὶ σὲ κούμαρα ἡ Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα τῶν Κυθήρων καὶ ἡ Κουμαριώτισσα στὸ Νεοχώρι τοῦ Βοσπόρου. 'Η Παναγία μὲ τὴν ιστορηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Λουκᾶ εἰκόνα στὴν ιστορικὴ Μονή τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου καὶ ἡ Παναγία ἡ Γλυκοφιλοῦσσα σ' ἓνα πολὺ μικρὸν νησάκι τῶν Κυκλαδῶν.

"Ολοὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι δρόμοι ποὺ ὁδηγοῦν στὶς ἐκκλησίες αὐτές καὶ ὅλες οἱ ἐκκλησίες ποὺ τιμῶνται μὲ τὸ ὄνομα τῆς Ἀειπάρθενης Μητέρας τοῦ Θεοῦ συνθέτουν στὸ σύνολό τους τὴν ἰδέα τῆς μεγάλης μορφῆς καὶ τῆς θαυματουργικῆς δυνάμεως τῆς Παναγίας. Εἶναι μία ἱερὴ σκιά, ποὺ μᾶς κάνει νὰ ὑψώνουμε τὸν ἔαυτό μας καὶ τὴν ψυχή μας πρὸς τὸ μεγαλεῖο μᾶς ταπεινῆς κόρης, ποὺ τὴν ἔξυψωσε ἡ θεία εὐδοκία εἰς τὴν ἀνώτερη βαθμίδα τῆς ἀγιότητος. 'Η νοερὴ αὔτη γονυκλισία μας μπροστὰ στὴν εἰκόνα Τῆς ἀποτελεῖ ἓνα δεσμὸ ποὺ μᾶς κρατεῖ ἐμᾶς τοὺς ἔλληνας καὶ τοὺς χριστιανούς σὲ μιὰ βαθμίδα πίστεως καὶ ψυχικῆς ἀνατάσεως προνομιακῆς. 'Η ἐπέτειος τῆς βεβηλώσεως τῆς μνήμης τῆς ἐδῶ καὶ δέκα δύτικὸν χρόνια ἔχει συσφίξει περισσότερο τὸν δεσμό αὐτῶν.

ΒΑΣ. ΗΛΙΑΔΗΣ

«'Ιδον ἡμέρα ἔνδοξος ἔξέλαμψε! 'Ἐπαιρόνται πᾶλαι οὐράνιοι, καὶ ἄγγελοι ἀνυμνοῦσι, καὶ ὑποδέχεται Χριστὸς τὸ τῆς παρθενίας αὐτοῦ μητρῶον κειμήλιον. Σήμερον ἀσατε, λαοί, Δαυΐτικὴν ὡδὴν ἐπὶ τῇ ἔνδοξῷ Κοιμήσει τῆς Παναγίας. Οὐκ ἐν δργάνοις ἡχηροῖς ἀλλ' ἐν κυμβάλοις χελλεσιν ἀγνοῖς· μουσικῇ τε καρδίας φρόμιγγι· ἐν εὐήχῳ σάλπιγγι ὑψηλῆς διανοίας».

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
ΕΝΟΣ ΑΝΑΧΩΡΗΤΟΥ

ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

Σήμερα δὲν ἔχομε πολλά τέτοια Μοναστήρια. Ἡ ἐποχὴ μας εἶναι ἀντιπνευματική. Γι' αὐτὸν ἡ πνευματικὴ ἀθληση, στοὺς κατιρούς μας αὐτούς, παραμελήθηκε καὶ δὲ ηθικός μας ἔξοπλισμὸς κατήγησε, ἔτσι, πολὺ ἐλαφρός. Ὅσον πάει μάλιστα, γίνεται δλοένα καὶ ἐλαφρότερος.

Ἡ ψυχὴ τοῦ σημεριγου ἀνθρώπου εἶναι αἰχμάλωτη τῆς γῆς. Κι' ἀν καμμιὰ φορὰ στρέψωμε τὰ βλέμματά μας πρὸς τὸν οὐρανό, δὲν τὸν βλέπομε, ὅπως ἄλλοτες, σὰν τὸ κατοικητήριο τῆς θεότητας· παρά, μὲ τὴν κρυφὴν λαχτάρα, νὰ μετασταθμεύσωμε κάποτε σὲ κάποιο ἀπὸ τὰ μακρυνά καὶ χρυσᾶ του ἀστρα, καὶ μὲ τὸν τρόπον αὐτό, γ' αὐξήσωμε, ἀκόμη περισσότερο, τὴν δύναμή μας καὶ τὶς ἀνέσεις μας.

Ἐτσι, δὲ παληὸς ἀσκητισμός, ποὺ σκοπός του ἦτανε ἡ μεταμόρφωση καὶ γῆ θέωση τῆς ἀνθρωπίνης φύσης μας, ἔγκαταλείφθηκε. Καὶ τὰ Μοναστήρια, ποὺ ἦσαν τὰ ἐργαστήρια τῆς ψυχῆς τελείωσης, ἀχρηστεύθηκαν. Καὶ σιγὰ σιγὰ ἔρειπώνονται καὶ ρημάζουν, σὰν παραπεταμένα θηκάρια ἀπὸ δαμασκιὰ σπαθιά.

*

Καὶ δημος αὐτὸν εἶναι λάθος μεγάλο. Ὅχι μονάχα γιατὶ εἶναι μιὰ ἀπαράδεκτη διακοπὴ τοῦ συνδέσμου τῆς ψυχῆς μας πρὸς τὴν ζωὴν τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν παράδοσην, ποὺ ἡ οὐσία τῆς εἶναι δ θρίαμβος κατὰ τοῦ χρόνου καὶ τῆς φθορᾶς, καὶ γῆ βεβαίωση τῆς αἰώνιας ζωῆς τῆς Ἑλλάδας μας. Μὰ πιστεύω, πώς εἶναι ἔνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους παραισθητισμοὺς τῆς ἐποχῆς μας, τὸ γ' ἀποστρέψωμε τὰ μάτια μας ἀπὸ τὸ ἐσχατολογικὸ πρόβλημα, ποὺ τὰ Μοναστήρια εἶναι οἱ σημαδοῦρες του.

Εἶναι ἀπόδειξη ἀναιμου καὶ ρηχοῦ στοχασμοῦ, τὸ νὰ μὴ συλλογιώμαστε ποτὲ μας σύτε τὴν προέλευση καὶ τὴν πηγή, οὕτε καὶ τὴν κατάσταση καὶ τὰ στερνὰ τέλη τῆς ψυχῆς μας· καὶ γ' ἀργιώμαστε καθετὶ ποὺ δὲν εἶναι ψηλαφητὸ καὶ ποὺ δὲν ἀνήκει στὸν κόσμο τῶν δρατῶν πραγμάτων καὶ τῆς ἐμπειρίας μας. Κι' ἀλλοίμογο καὶ τρισαλλοίμογ μας, δην καταντήσωμε γὰ πιστεύωμε— δπως τὸ κηρύττει δ κομμουγισμὸς — πώς δ θάγατος εἶναι τὸ δριτικὸ καὶ πανώλεθρο τέρμα τῆς ζωῆς μας, καὶ πώς αὐτὸς εἶναι

δέ μέγας κυρίαρχος, ποὺ ἀποσυνθέτει τελειωτικὰ καὶ φρικτὰ τὴν προσωπικότητά μας.

*

Μιὰ τέτοια πίστη δὲν είγαι μονάχα τελείως ἀπαράδεκτη καὶ ἀποκρουστική, ἀλλὰ εἶναι ἀκόμη καὶ δλῶς διόλου παράλογη. Γιατὶ δὲ ἀνθρώπος εἰχε, ἔχει, καὶ θὰ ἔχῃ πάντα του, τὴν δυνατότητα μιᾶς ἀτέρμονης ἀνάπτυξης, καὶ ποτὲ δὲν θὰ σταματήσῃ ἡ ἐκδήλωση τῆς δημιουργικῆς του ἵκανότητας. Τέρμα στὴν πνευματική πορεία τοῦ ἀνθρώπου δὲν ὑπάρχει.

Ποιὸς λοιπὸν ἥμπορει γὰρ ἔρη τὶ μᾶς ἐπιφυλάσσει τὸ ἀπώτερο μέλλον; Οἱ ἔμπειρες μας καὶ αἱ γνώσεις μας εἴγαι πολὺ περιωρισμένες· κι^ν οὔτε μποροῦμε ν^τ ἀγκαλιάσωμε τὴν διαφοροποίηση καὶ τὸ πλήρωμα τῆς ἀπειρησίας. Μ’ δλη τὴν ἐπιστημονικὴν ἀγάπτυξην τοῦ καιροῦ μας, στὴν πραγματικότητα, δὲν ἔχομε δεχθῆ παρὰ ἐλάχιστες μονάχα ἀκτίνες ἀπὸ τοὺς ἀβύθομέτρητους ὠκεανοὺς τοῦ δημιουργικοῦ φωτὸς ποὺ μᾶς τριγυρίζει.

Καὶ ποιὸς λοιπὸν εἶναι ἔκετηνος, ποὺ ἥμπορει γὰρ μᾶς βεβαιώσῃ, πὼς μὲ τὸ πέρασμα ἀτελευτήτων αἰώνων δὲν εἴγαι ἔνδεχμενο ν^τ ἀλλάξῃ δλῶς διόλου ἡ φύση μας, κι^ν δπως οἱ κάμπιες τοῦ μεταξοσκώληκα ν^τ ἀποκτήσωμε κι^ν ἐμεῖς φτερά;

Ποιὸς δὲ ἄλλος ἔκτὸς ἀπὸ τὴν ἀγία μας Ἐκκλησία μᾶς ἔδωκε καὶ μᾶς δίγει ἵκανοποιητικῶτερες ἔξηγγήσεις γιὰ τὴν ὀντολογικὴν μας πραγματικότητα; Ποιὸς ἄλλος — τέλος πάντων — γλυκύτερος δπτασιασμὸς μπορεῖ γὰρ ὑπάρξῃ, ἀπὸ τὴν παμβασιλεία τοῦ Πνεύματος, κι^ν ἀπὸ τὸν ἐρχομό τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν;

*

Μὰ καὶ ἡ τεχνικὴ σύγχρονη πρόσδος, ποὺ τὸ φῶς τῆς τόσο μᾶς θυμπώνει καὶ τόσο μᾶς τυρλώνει, δὲν εἶναι κι^ν αὐτὴ — στὴ διαθύτερην οὐσία της — τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ πνευματικὴ ἐργασία· ποὺ δὲν ἵκανοποιεῖ μονάχα τὶς διλικές μας ἀγάγκες, ἀλλὰ κι^ν ἀνταποκρίνεται σὲ βαθύτερα ἰδεολογικά μας αἰτήματα. Καὶ εἶναι δέδαιο, πὼς δσο θὰ πληθύνωνται μελλοντικὰ τὰ ἐπιτεύγματά της, τόσο καὶ θὰ μᾶς σπρώχνουν δλοένα φηλότερα· κι^ν ἐπάγω στὸ πύριγο ἀρμα τῆς ἐπιστήμης θὰ ἔπειράσωμε πολλὲς συγγεφιές, καὶ θὰ γίνουν ἰδεαλιστικῶτερες οἱ ἀναζητήσεις μας. Καὶ τότε, μαζὶ μὲ τὴ μεγαλύτερην ἀνεση κι^ν εύμάρεια ποὺ θ^ρ ἀποκτήσωμε, θὰ μεγαλώσουν μαζὶ καὶ τὰ φτερά μας, καὶ θὰ γίνουν εὐγενικώτεροι οἱ σκοποὶ τῆς ζωῆς μας. Καὶ δὲρας τῆς γῆς μας

θὰ μοσχοβολάῃ τότε ἀρώματα καὶ θὰ βισιλεύουν γύρω μας αὐγί-
νές δροσιές καὶ ἡ μέθη τῶν χρωμάτων. Καὶ σάν θάλαθη ἡ ἐποχὴ
αὐτή, τότε οἱ μυστικιστὲς καὶ οἱ φτωχικοὶ καὶ ἀσκητικοὶ καλό-
γεροι τῶν παληῶν μας Μοναστηριῶν, ποὺ τόσο σήμερα παρα-
θεωροῦμε, θ' ἀγτιμετωπίζωνται μέ σεβασμό· καὶ θὰ λογιάζωνται
σάν οἱ εὐγενικοὶ πρόδρομοι, ποὺ ἐσφυρηλατοῦσαν, μὲ ήρωτική
ψυχή, ἔναν ιδανικὸν κόσμο, καὶ προητοίμαζαν τὴν Βασιλεία τῶν
Οὐρανῶν.

*

“Αλλως τε, ὅπως καὶ παραπάνω εἶπα, οἱ περισσότεροι ἀπὸ
τοὺς «πτωχοὺς — αὐτοὺς — τῷ πνεύματι» καλογήρους κάθε ἄλλο
παρὰ ἀπασιόδοξοι ἀπαρνητὲς τοῦ κόσμου μας αὐτοῦ ἐστάθηκαν.
κι” οὕτε καὶ εἰχαν μεταφυσικές ἀποκλειστικὰ ἀναζητήσεις. Τὸ
ἔναγτίον μάλιστα. Ἀντίκρυσαν τῇ ζωῇ καὶ τὸν κόσμο, μὲ κατά-
φαση καὶ μὲ συγκατάβαση. Παρ’ ὅλον ὅτι καὶ τὴν ἐπίγιαν
ἔφημερον εἶχαν· καὶ τραύματα πολλὰ καὶ βαρειὰ ἐδέχονταν ἀπὸ
τὸν καθημερινὸν μάχθο τῆς ζωῆς, ποὺ ἥτανε τότε καὶ δυσκολώτερη
καὶ τραχύτερη. Ποτέ τους δύμας δὲν τοὺς ἔλειψεν ἢ αἰσιόδοξη
διάθεση τῆς πάλης γιὰ τὴν ἀγύψωσι τῆς· οὕτε καὶ ἐλιγόστεφε ποτὲ
ἡ πίστη τους, γιὰ μιὰν ἀνώτερη ἔξελιξη καὶ δημιουργία.

Καὶ η ὑψηλή τους αὐτὴν ψυχικὴ διάθεση εἶναι ἐκείνη ποὺ
τοὺς ἔκαγε ἀγωνιστὲς καὶ ἥρωες· καὶ μὲ αὐτὴν ἐσφράγισαν, μὲ
τὴν ιδικὴν τους μοῖρα, τὴν κοινωνικὴν μας καὶ τὴν Ἐθνικὴν
μας ζωή.

*

“Ησαν παιδιά μεγάλα. Καὶ σάν παιδιά ἀγαποῦσαν. Σάν
παιδιά ἐμυθοποιοῦσαν. Σάν παιδιά ἐλιθάνιζαν τὸ ιδανικό τους.
Καὶ σάν παιδιά ἐπλησίαζαν, μὲ ψιγους λατρευτικούς, τὰ δυὸ
ἀντικείμενα τῆς λατρείας τους. Τὸν τρισάγιον δηλαδὴ Θεό. Καὶ
τὴν ἀγαπημένη τους Ἑλλάδα.

ΑΝΘΙΜΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΣ

«Ἐμπλησον Ἀγνή, εὐφροσύνης τὴν καρδίαν μου, τὴν σὴν
ἀκήρατον διδοῦσα χαράν, τῆς εὐφροσύνης ἡ γεννήσασα τὸν αἴτιον».

«Προστάτω σε τῆς ζωῆς ἐπίσταμαι καὶ φρουρὰν ἀσφαλε-
στάτην, Παρθένε, τῶν πειρασμῶν διαλύουσαν δόχλον, καὶ ἐπη-
ρείας δαμόνων ἐλαύνουσαν καὶ δέομαι διὰ παντός, ἐκ φθορᾶς
τῶν παθῶν μου ἁνθίσῃ με».

(Ἀπὸ τὴν Ἀκολούθιαν τῆς Κοινῆς Παρακλήσεως
εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκου)

ΤΟ Β' ΙΕΡΑΤΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΕΛΑΣΣΩΝΟΣ

‘Ο Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ. Ἰάκωβος συνεχίζων τὸ ἔργον τῆς διαπιστώσεως τῶν ἐλλείψεων τῶν ἵερέων καὶ τοῦ καταλλήλου πνευματικοῦ καταρτισμοῦ αὐτῶν, συνεκάλεσεν ὑπὸ τὴν Προεδρίαν Του τὸ δεύτερον Ἱερατικὸν Συνέδριον διαρκείας ἀπὸ 12 ἔως 14ης τρέχοντος μηνός. Τὸ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας καταρτισθὲν πρόγραμμα, ἰδίᾳ δὲ ἡ ἔμπνευσις τοῦ Σεβασμιωτάτου ὅπως τὸ συνέδριον συγκληθῇ εἰς τὴν γραφικωτάτην καὶ

ἱστορικὴν Ἱεράν Μονὴν Ἀγίας Τριάδος Σπαρμοῦ - Ὁλύμπου, τὴν δύποιαν ἡγώρθωσε ἐκ τῶν ἐρειπίων, ἐξησφάλισαν τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Συνεδρίου.

‘Η ἐναρξις τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνέδριου ἐκηρύχθη ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου, μὲ πρῶτον ὁμιλητὴν τὸν Παν. Πρωτοσύγκελλον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καὶ θέμα «Αἱ Ἱεραὶ Συνάξεις ἀπαραίτητοι

διὰ τὸν ἐπὶ πλέον πνευματικὸν καταρτισμὸν τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου. Τὰ ὑπόλοιπα θέματα ἔσαν:

- 1) Τὰ ἀγαθὰ τῆς κοινῆς προσευχῆς.
- 2) Ἡ σημασία τῶν Ἱ. Ἀκολουθιῶν Ἐσπερινοῦ, Ἀποδείπνου καὶ Ὁρθρου.
- 3) Αἱ δεισιδαιμονίαι τοῦ χωρικοῦ χριστιανοῦ.
- 4) Τὰ ἀγαθὰ τῆς κοινῆς προσευχῆς.
- 5) Ἡ σημασία τῶν Ἱ. Ἀκολουθιῶν Ἐσπερινοῦ, Ἀποδείπνου καὶ Ὁρθρου.
- 6) Ὁ ἐπανευαγγελισμὸς τῶν πιστῶν ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη τῆς σήμερον.
- 7) Τιμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε..... ἐν πνεύματι πρατητος.
- 8) "Ινα μὴ ἐγκοπήν τινα δῶμεν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ.
- 9) "Οταν δὲ ἐφημέριος ἀπὸ πρωτοπόρος καταντᾷ οὐραγός.
- 10) Αἱ δυσχέρειαι τῆς λειτουργίας τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῶν ἐργαζομένων ἀγροτοπαίδων.
- 11) Τὰ τέκνα ὑμῶν ἐκτρέφετε ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου.
- 12) Αἱ Ἀγροτολέσχαι καὶ τὰ Ἀνώτερα Κατηχητικὰ Σχολεῖα.
- 13) Διαφέρουσιν αἱ σύγχρονοι αἵρεσις τῶν παλαιῶν;
- 14) Ἰδοὺ δὴ τὶ καλὸν ἡ τι τερπνὸν ἀλλ' ἡ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό· μὲ διμιλητὰς τὸν Πανος. Πρωτοσύγκελλον κ. Πέτρον Γιακουμέλον καὶ τοὺς αἰδεσ. Ιερεῖς 1) Δημήτριον Κόκκαλην, Γεώργιον Ρουμπιέν, Ἰωάννην Τζίκαν, Γεώργιον Ἀκριβόν, Διονύσιον Καβαρατζῆν καὶ Βασίλειον Μπογάτσιαν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Συνεδρίου πλεῖσται ὁραι ἀφιερώθησαν εἰς συζητήσεις καὶ λύσεις ἀποριῶν, καθ' ᾧ δὲ Σεβασμιώτατος Πρόεδρος ἔδωκε τὰς ἐνδεδειγμένας λύσεις ἐπεξηγῶν συγχρόνως τὴν ὄρθδητην καὶ τὸ βάσιμον ἐκάστης λύσεως.

Ἐπίσης ὑποδειγματικὰ καὶ κατανυκτικὰ λειτουργίαι καὶ δλονύκτιοι ἀγρυπνίαι, εἰς ᾧ ἔχοροστάτησε δὲ Σεβασμιώτατος, προσέδωκαν εἰς τὸ συνέδριον τὴν πρέπουσαν ιεροπρέπειαν.

Τέλος δὲ Σεβασμιώτατος μετὰ τὸν ἐγκανιασμὸν τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Κοιμητηρίου τῆς Ἱ. Μονῆς ἡ ἀνακαίνισις καὶ ὁ εὐπρεπισμὸς τοῦ ὅποιου ὀφείλεται εἰς Αὐτόν, συλλειτουργήσας μεθ' ἀπόντων τῶν αἰδεσ. συνέδρων, εἰς τιμὴν καὶ μνή-

μην τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Μεθοδίου Πατριάρχου Κων-/λεως, ἔκχρυψε τὴν λῆξιν τοῦ Συνεδρίου μὲ τὴν Γραφικὴν ρῆσιν «ἀπολύεσθε ἐν εἰρήνῃ», εὐχηθεὶς δπως πάντες οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὸ Συνέδριον ιερεῖς θέσουν εἰς μεγαλυτέραν ἐφαρμογὴν τὰ λε-χθέντα καὶ ἀποφασισθέντα ἐν τῷ συνεδρίῳ πρὸς πλουσίαν πνευ-ματικὴν καρποφορίαν ἐν ταῖς ἐνορίαις των.

Ἐκτὸς τῶν ἄλλων οὖσιώδεις ἀποφάσεις ἐλήφθησαν παμψηφεί, αἱ κάτωθι:

α) Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ μέχρι τοῦδε κρατοῦντα καταργοῦν-ται αἱ ἀξιώσεις τῶν ἐφημερίων ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως λεγομένων τυχηρῶν τοῦ ἐπιτραχηλίου, ἀφιεμένων τῶν χριστιανῶν εἰς τὴν φιλοτιμίαν των.

β) Εἰς τὰς ἀγροτολέσχας νὰ λάβῃ ἐνεργότατον μέρος ἡ Ἐκ-κλησία, εἰσάγουσσα ὑπὸ μορφὴν διαλέξεων ἀνώτερα κατηχητικὰ ἡ ἐκκλησιαστικὰ μαθήματα.

γ) Νὰ ἐγκατινιασθοῦν ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Ὁκτωβρίου καὶ νὰ λειτουργήσουν Κατηχητικὰ Σχολεῖα διὰ τοὺς ἐνήλικας ἀρρενας καὶ θήλεις κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν σχολείων τῶν ἀναλφαβήτων ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ ἐπανευαγγελισμοῦ τῶν πιστῶν.

δ) Αἱ πρεσβύτεραι καὶ τὰ τέκνα τῶν ἐφημερίων νὰ βοηθοῦν τούτους εἰς τὸ διαφωτιστικὸν περὶ τῶν καθηκόντων τῶν χριστια-νῶν ἔργον των διὰ πραγματικῆς συμβολῆς, βάσει προγράμματος, τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δποιου θὰ ἔχῃ ἀναλάβει ὁ ἐφημέριος.

Αἱ σήμερον ἐπικρατοῦσσαι ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Ἐλασσῶνος συνθῆ-και χριστιανικοῦ βίου εἰναι δυστυχῶς ἀποκαρδιωτικαὶ καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου δ Σεβασμιώτατος ἐπέμεινε καὶ ἔπεισε τοὺς αἰδεσ. συνέδρους νὰ λάβωσι τὰς ἀνωτέρω σημαντικὰς ἀποφάσεις.

Τὸ συγκινητικώτερον γεγονός τοῦ συνεδρίου ᾧτο ἡ ἀνεπιφύ-λακτος καὶ εἰλικρινῆς δμολογία τῶν γερόντων ιερέων, οἵτινες ἐν χορῷ ἔδήλωσαν καὶ δμολόγησαν τὰς πολλὰς πνευματικάς των ἐλλείψεις μετὰ πραγματικῆς συντριβῆς, εὐχηθέντες δπως οἱ νεώ-τεροι ἀδελφοὶ των διὰ τῆς ἐπιμελείας, τῆς διαρκοῦς μελέτης τῶν Θείων λογίων καὶ τῆς συνεχοῦς προσευχῆς ἀναπληρώσουν τὸ ὑστέ-ρημα, τὸ δποῖον οὗτοι λόγω τοῦ προκεχωρημένου τῆς ἡλικίας δὲν δύνανται νὰ ἐπιτύχουν, δσον καὶ ἐὰν διακαῶς τὸ ἐπιθυμοῦν.

ΕΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΡΓΟ ΜΙΑΣ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ

‘Η ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου γιὰ νᾶναι ὥραια, καὶ γιὰ ν’ ἀφήγη ἀνεξῆτηλα ἴχνη στὸ βραχυχρόνιο πέρασμά της, πρέπει νὰ εὑρίσκεται μέσα σὲ συνεχῆ κίνησι καὶ δρᾶσι. Εἶναι δὲ ἀπαραίτητος ὄρος γι’ αὐτόν, ποὺ θέλει νὰ προκόψῃ στὴ ζωὴ ἀναζητῶντας ἀνώτερα πνευματικὰ ἐπιτεύγματα. Γιατί, ἡ ἀδράνεια κι’ ἡ ἀκινησία ἀποτελοῦν μιὰ δρυṇησι. Κι’ αὐτὴ ἡ δρυṇησις δημιουργεῖ μιὰ νέαρα. Καὶ, τὸ χειρότερο, γίνεται μολυσματικὴ ἑστία, ποὺ προξενεῖ πολλὰ κακὰ καὶ συμφορές μεγάλες. Γι’ αὐτὸ τὸ λόγο λογίζονται πολὺ εὐτυχεῖς δόσοι ἔχοντας τὸ φρόνημα καὶ τὸν πόθο νὰ δροῦν ὀφέλιμα γύρω τους· κι’ ἐργάζονται μ’ ὅλες τους τίς δυνάμεις καὶ μ’ ἔξαιρετικὴ φιλοτιμία στὸ «ἐφ’ φ’ ἐτάχθη» καθένας, προσπαθῶντας ν’ ἀξιοποιήσουν τὴ ζωὴ κατὰ τὸν καλύτερο τρόπο. Καὶ θέλουν νὰ πολλαπλασιάσουν τὸ πολύτιμο αὐτὸ τάλαντο, ποὺ τους ἔμπιστεύθηκε ἡ ἀπειρη ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ.

Αὐτὲς οἱ σκέψεις μ’ ἀπασχολοῦν, πολλὲς φορές, ὅταν μπροστά μου φέρνω τὸ δημιουργικὸ ἔργο, ποὺ ἀθόρυβα κι’ ὅλως διόλου ἄτυφα, ἀλλὰ μὲ ζῆτο ἐπαινετὸ καὶ χριστιανικὴ ἀνωτερότητα ἐκτεῖν, πεντέμισυ τώρα χρόνια, ἔνας φλοιοφερὸς ἐργάτης τῆς Ἐκκλησίας, δὲ Σεβ. Μητροπολίτης Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Στυλιανός.

Μιὸ πτυχή, κι’ αὐτὴ τὴ φορά, ξεχωρίζω ἀπ’ ὅλο τὸ λαμπρὸ οἰκοδόμημα τῆς πνευματικῆς του ἐργασίας. Σταματῶ μπροστὰ στὴ μεγαλεπήβολη προσπάθεια νὰ θεμελιώσῃ καὶ νὰ χτίσῃ νέες ἐκκλησίες, ἐκεῖ, ποὺ ὁ χρόνος, οἱ διάφορες καιρικὲς συνθῆκες, οἱ φοιβεροὶ ἐπιδρομεῖς στὴ δύστυχη Πατρίδα μας, τίς μετέβαλαν σὲ σωροὺς ἐρειπίων. “Ἐτσι χωριὰ πολλὰ δὲν εἶχαν ναό. Κι’ αὐτὸ ἀνάγκαζε τοὺς Χριστιανοὺς των νὰ συγκεντρώνωνται μέσα στὰ σχολεῖα ἢ σὲ ξύλινα παραπήγματα, ἢ νὰ πηγαίνουν δρες μακριὰ σὲ κανένα ἐρημοκλήσι, γιὰ νὰ ἐκπληρώσουν τὰ ιερὰ καὶ λατρευτικά των καθήκοντα πρὸς τὸν Θεόν.

Γιὰ τὴν θεραπεία τῆς ἀνάγκης αὐτῆς δὲ ἀκάματος ποιμενάρχης δὲν ἔσταμάτησε οὔτε στιγμὴ ἀπὸ τότε, ποὺ η Ἐκκλησία τοῦ ἔμπιστεύθηκε τὴν ποιμαντορία τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς. Μέρα-νύκτα, μὲ μόχθο μεγάλο, ἐργαζόταν γι’ αὐτὸν τὸν ιερὸ σκοπό. Ἐκεῦνο ποὺ χρειαζόνταν πρῶτα-πρῶτα ἥταν νὰ πάρουν θάρρος οἱ Χριστιανοί, γιὰ νὰ ξεκινήσουν γεμάτοι αὐτοπεποίθησι. Αὐτὸ κι’ ἔγνε. Θρησκευτικὸς συναγερμὸς σὲ κάθε χωριό. Μὲ χλιες-δυδὸ στερήσεις· μὲ ἀναριθμητοὺς ὑπολογισμούς· ἀλλὰ μὲ σταθερότητα κ’ ἐπιμονή· μὲ πολλὰ τρεχάματα, μὲ συνεχεῖς προτροπές καὶ παρορμήσεις τὸ-

σχέδιο μπήκε σ' ἐφαρμογή. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα: Εἰκοσιτέσσερες νέοι ναοὶ ἔθεμελιώθηκαν. Οἱ περισσότεροι δὲ ἀπ' αὐτοὺς ἔχουν παραδοθῆ πρὸ πολλοῦ στὴ θείᾳ λατρείᾳ. Ἔτσι σήμερα καιμαρώνει κανεὶς: 1) τῇ Μεταμόρφωσι τοῦ Παντοκράτορος, 2) τὸν ἄγιο Σπυρίδωνα Βαθιοῦ Πρεβέζης, 3) τοὺς ἄγιους Ἀποστόλους Πρεβέζης, 4) τὸν ἄγιο Παῦλο Συμυτούλας (Νικοπόλεως), 5) τὸν ἄγιο Δημήτριο Ζερβοῦ, 6) τὸν ἄγιο Ἀθανάσιο Ν. Κερασοῦντος, 7) τὸν ἄγιο Γεώργιο Χαλάσματος, 8) τὸν ἄγιο Νικόλαο Δρυοφύτου, 9) τῇ Ζωοδόχῳ Πηγῇ Γοργομύλου, 10) τὸν ἄγιο Νικόλαο Γρυμπόβου, 11) τὸν ἄγιο Χαράλαμπο Νεοχωρίου, 12) τὴν ἄγια Τριάδα Ν.Σαμψοῦντος, 13) τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου Λούρου, 14) τὸν ἄγιο Νικόλαο Σφηνωτοῦ, 15) τὴν ἄγια Παρασκευὴ Καναλίου, 16) τὸ Γενέσιο τοῦ Προδρόμου "Ανω Ράχης, 17) τὸν ἄγιο Νικόλαο Ἐκκλησιῶν, 18) τὸν ἄγιο Γεώργιο Σκεπαστοῦ, 19) τοὺς ἄγιους Ἀποστόλους Κουκουλίου, 20) τὸν ἄγιο Βλάσιο Κρυστηγῆς, 21) τὸν ἄγιο Ἀθανάσιο Φλαμπούρων, 22) τὸν Προφήτη Ἡλία Καμαρίνης, 23) τὸν ἄγιο Στέφανο Ἐλεούσης, 24) τὸν "Ἄγιο Κωνσταντίνο Καμπῆς.

Ἄλλα τὸ ἔργο δὲν σταματᾷ μέχρι σ' αὐτὸ στὸ σημεῖο. Πολλοὶ ἄλλοι ναοὶ εὑρίσκονται σε ἀθλία κατάστασι. Χρόνια παραμελημένοι καὶ ἀφρόντιστοι. Παρουσίαζαν ἄλλη ὅψι, διαφορετικὴ ἀπ' ἔκεινη, ποὺ ἀρμόζει σὲ οἶκο τοῦ Θεοῦ. Καὶ πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνσι νέες προσπάθειες καὶ ἄλλοι ἀγῶνες. Ἄλλὰ κι' αὐτοὶ στεφθήκανε μὲ τὴν λαμπρὴ ἐπιτυχία, ποὺ προσφέρει ἡ ἀρίστη ἐπίδοσις. Γιατὶ δεκαεπτά ναοὶ ἐπισκευασθήκανε κατὰ τρόπο ἀριστουργηματικό. Ἔτσι ὁ Μητροπολιτικὸς ναὸς τοῦ ἄγιου Χαραλάμπους μαρμαροστρώθηκε καὶ εὐπρεπίσθηκε, ὥστε ν' ἀκτινοβολῇ σήμερα ἀπὸ λαμπρότητα καὶ μεγαλεῖν. Ἐπίσης μέσα στὴν πόλι τῆς Πρεβέζης οἱ Ἱεροὶ ναοὶ Κοιμήσεως Θεοτόκου, ἄγιου Κωνσταντίνου, ἄγιας Παρασκευῆς, Προφήτη Ἡλίου καὶ στὴν ὑπόδοιπη ἐπαρχία οἱ ναοὶ ἄγιου Βησσαρίωνος Φιλιππιάδος, Ταξιαρχῶν Μύτικα, Κοιμήσεως Θεοτόκου Μιχαλιτσίου, ἄγιου Γεωργίου "Ασσου, Κοιμήσεως Θεοτόκου Νικολιτσίου, Φανερωμένης Παπαδατῶν, ἄγιου Νικολάου Κιρκιζατῶν, ἄγιου Γεωργίου Ράχης, ἄγιου Δημητρίου Κρανιᾶς, ἄγιου Νικολάου Ἀνέζης, ἄγιου Δημητρίου Νεοχωρίου, Γεν. Θεοτόκου Παχυκαλάμου, δεχθήκανε φιλόστοργη τὴν ἀνακατινιστικὴ πνοή, ποὺ ἀφθονα ἐσκόρπισε παντοῦ τὸ ἔκλεκτὸν δῆργανον τοῦ Θεοῦ.

Γράφονται οἱ λίγες αὐτὲς γραμμὲς μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν ἐγκαινίων τοῦ νέου Ἱεροῦ ναοῦ ἄγιων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Καμπῆς-Φιλιππιάδος, ποὺ ἔγιναν πρὶν ἀπὸ λίγον καιρὸ (Κυριακὴ 15 Ιου-

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ
ΕΙΣ ΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Κυριακή 7 Σεπτεμβρίου (πρό της Ὑψώσεως)
(Ιωάν. γ' 13 - 17)

«Καθὼς Μωϋσῆς ὅψισε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
οὐτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν νίδον τοῦ ἀνθρώπου,
ἴνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται,
ἀλλ᾽ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον» (14,15).

[“Οποιος ὁ Μωϋσῆς ὅψισε τὸ φίδι στὴν ἔσημο,
ἔτσι πρέπει νὰ ὑψωθῇ καὶ ὁ νίδος τοῦ ἀνθρώπου,
ῶστε ὁ καθένας ποὺ πιστεύει σ' αὐτὸν νὰ μὴ
χάνεται, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ αἰώνια ζωὴν].

Στὸ βιβλίο τῶν Ἀριθμῶν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ποὺ εἶναι
énα ἀπὸ τὰ ποῶτα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀναφέρεται ἡ ἱστορία
τὴν ὅποια θυμίζει σήμερα ὁ Κύριος. “Οταν οἱ Ἐβραῖοι, πηγαίνον-
τας ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο στὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας, ἔφθασαν κοντὰ σὲ

νίου), ἀνάμεσα σὲ ἀναρίθμητα συναισθήματα χαρᾶς, συγκινήσεως,
θαυμασμοῦ.

Καὶ πραγματικὰ θαυμάζει κανεὶς τὸ τόσο γόνιμο ἔργο ἐνὸς
τιμίου ἐργάτου τῆς Ἐκκλησίας. Ἀφήνει ἐποχὴ στὰ χρονικὰ τῆς
ἀκριτικῆς αὐτῆς περιοχῆς. Καὶ μάλιστα διδάσκει πολλὰ στὰ κρί-
σιμα αὐτὰ χρόνια μας, ποὺ ἡ ἀρνησις ἐπικρατεῖ παντοῦ· τὸ κίτρινο
πάθος τοῦ φθόνου, ἡ ταπεινὴ συμφεροντολογία καὶ ὁ ἀντιχριστια-
νικὸς ἐγκωνεντρισμὸς θριαμβεύοντος ἀκόμη καὶ μὲ τὸ πρόσχημα τῆς
ἐξυπηρετήσεως, δῆθεν, μεγάλων σκοτῶν, τῶν ἀξιῶν τῆς ζωῆς.

‘Η ὁρθὴ τοποθέτησις τοῦ ίδανικοῦ ἀνθρώπου-χριστιανοῦ στὴ
ζωὴ εἶναι νὰ ἐργάζεται μὲ πίστη καὶ ἀφοσίωσι, χωρὶς παρεκκλί-
σεις, γιὰ τὴν καλλίτερη πληροφορία τοῦ καθήκοντός του. ‘Αν οἱ
ἀνθρώποι δὲν τὸ ἀνιγνωρίζουν -κι’ αὐτὸ σήμερα εἶναι τὸ πιθανό-
τερο καὶ ἐπικρατέστερο φαινόμενο - ὁ Θεὸς ξέρει καὶ ἀποδίδει
στὸν καθένα σύμφωνα μὲ τὰ ἔργα του, τὶς προθέσεις καὶ ἐνέργειες
τῆς ψυχῆς του.

‘Ας εὐχηθοῦμε δόλοι μας ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ τιμίους καὶ ἀξιους
ἐργάτας στὸν Ἀμπελῶνά Του. Γιατὶ ὁ θερισμὸς εἶναι πολὺς· καὶ
οἱ ἐργάτες δλίγοι· τὰ δὲ ἐμπόδια κι’ οἱ ἀντιδράσεις τοῦ πονηροῦ
ἀπειρεῖ!...

μιὰ χώρα ποὺ λεγόταν 'Εδώμ, λιγοψύχησαν κι' ἀρχισαν νὰ βαρυγκομοῦν. Περπατοῦσαν στὴν ἔρημο πολλὲς ἡμέρες καὶ δὲν εἶχαν φωμὶ καὶ νερό. Θυμήθηκαν, λοιπόν, τὴν αἰγυπτιακὴ δουλεία καὶ τὴ βρῆκαν προτιμότερη ἀπὸ τὸν θάνατο ποὺ πίστευαν ὅτι θά τους εὐρίσκε στὴν ἔρημο.

'Η διλγοπιστία τους, λοιπόν, αὐτὴ τιμωρήθηκε παραδειγματικά. Δὲν ἤλθε ὁ θάνατος ἀπὸ τὴν νηστεία καὶ τὴν ἀπιστία, ὅπως περίμεναν. Ἡλθε μὲ κάτι φαρμακερὰ φίδια, ποὺ δάγκωναν τους Ἐβραίους καὶ πέθαιναν ἔτσι πολλοὺς.

Τὸ πρᾶγμα αὐτὸ τους ἔφερε σὲ συναίσθησι. Τριγύρισαν, λοιπόν, τὸν Μωϋσῆ καὶ τοῦ εἶπαν :

— 'Αμαρτήσαμε μὲ τὸ νὰ ποῦμε πικρὰ λόγια ἐναντίον τοῦ Θεοῦ κι' ἐναντίον σου. Προσευχήσου, λοιπόν, στὸν Κύριο, κι' ἀς μᾶς γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ φίδια.

'Ο Μωϋσῆς, πράγματι, προσευχήθηκε. Κι' ὁ Κύριος τοῦ ἀποκρίθηκε :

— Φτιάξε ἔνα φίδι καὶ βάλε το πάνω σ' ἔνα κοντάρι. "Οποιος δαγκώνεται ἀπὸ φίδι καὶ στρέφει τὰ μάτια του στὸ φεύτικο φίδι, ποὺ θὰ φτιάξῃς, αὐτὸς δὲν θὰ πεθάνῃ.

"Εφτιάξε, λοιπόν, ὁ Μωϋσῆς ἔνα φίδι ἀπὸ χαλκό, τὸ ἔστησε πάνω σὲ κοντάρι καὶ συνέβαινε αὐτὸ ποὺ εἶχε ὑποσχεθῆ ὁ Θεός. "Οποιος δαγκωνόταν καὶ πρόσβλεπε σ' ἐκεῖνο τὸ φίδι ζοῦσε.

'Η Παλαιὰ Διαθήκη, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, εἶναι μιὰ μεγάλη προφητεία γιὰ τὸν Χριστό. Τὰ γεγονότα, ποὺ ίστοροῦνται ἐκεῖ, ἔχουν ἔνα ἀλληγορικὸ νόημα, εἶναι σύμβολα ποὺ προσημαίνουν ὅτι ἐπρόκειτο νὰ γίνη στὴν Καινὴ Διαθήκη. "Ενας ἀπὸ αὐτούς, λοιπόν, τοὺς ἀλληγορικοὺς τύπους ὑπῆρξε καὶ τὸ χάλκινο φίδι ποὺ ὑψώσε ὁ Μωϋσῆς στὴν ἔρημο. Τὸ φίδι ἐκεῖνο συμβόλιζε τὸν Κύριο μας Ἰησοῦ Χριστό, ποὺ ὑψώθηκε στὸ κοντάρι τοῦ Σταυροῦ κι' ὅποιος τὸν ἀτενίζει μὲ πίστη δὲν πεθαίνει ἀπὸ τὶς δαγκωματίες τοῦ νοητοῦ ὄφεως, ποὺ εἶναι ὁ Διάβολος, ἀλλὰ ζῆ.

'Ο ἕδιος ὁ Ἰησοῦς δλοκάθαρα ἔξήγησε τὸ ἀρχαῖο ἐκεῖνο σύμβολο λέγοντας: «Καὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ὑψώσε τὸ φίδι στὴν ἔρημο, ἔτσι πρέπει νὰ ὑψωθῇ κι' ὁ νιός του ἀνθρώπου, δηλαδὴ ἐγώ, ὃστε ὁ καθένας ποὺ θὰ μὲ πιστεύῃ νὰ μὴ χάνεται, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ αἰώνια ζωή».

Σὰν ἔρημος εἶναι, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὁ παρὼν βίος, μέσα ἀπὸ τὴν ὄποια ὁδεύουμε πρὸς τὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας, τὴ βασιλεία του Θεοῦ. Σ' αὐτή, λοιπόν, τὴν ἔρημο μᾶς βρίσκουν τὰ φίδια τῶν παθῶν, ποὺ στάζουν ἀπὸ τὸ στόμα τους τὸν θάνατο. "Αν εἴχαμε μείνει μόνοι, κανεὶς δὲν θὰ γλύτωνε ἀπὸ αὐτὸ τὸ θάνατο, γιατὶ κανεὶς δὲν μένει ἀπρόσβλητος ἀπὸ τὴν ἀμαρτία. Νά, δύως, ποὺ ὁ Θεός, ἀκριβῶς γιατὶ μᾶς θέλει καὶ μᾶς ἀγαπᾷ καὶ μᾶς κρα-

τὰ ἀνοιχτὸ τὸν παράδεισο, δὲν ἀφήνει ἀπροστάτευτον κανένα μας. Σηκῶστε, μᾶς λέγει, τὰ μάτια σας καὶ κυττᾶχτε με πίστη τὸν ἐσταυρωμένο Γίο μου. Αὐτός, ὅπως στοὺς Ἐβραίους τὸ χάλκινο φίδι, θὰ σᾶς σώσῃ ἀπὸ τὸν θάνατο, ἀρκεῖ νὰ μὴ τὸν χάνετε ἀπὸ τὰ μάτια σας, ἀρκεῖ νὰ ἔχετε στραμμένη τὴν καρδιά σας πρὸς τὸ μέρος του. Προσβλέπετε στὸν σταυρὸ καὶ δὲν θὰ πάθετε τίποτα.¹ Ο σταυρὸς εἶναι τὸ σημεῖο τῆς ἀπαλλαγῆς καὶ τῆς λυτρώσεως ἀπὸ τὴν αἰώνια καταδίκη καὶ τὸν ὄριστικὸ θάνατο. Ο σταυρὸς εἶναι ἡ μυστηριώδης λαβὴ ποὺ περιέχει τὸ ἀντίδοτο γιὰ ὅλα τὰ δηλητήρια τοῦ πονηροῦ. Εἶναι τὸ φοβερὸ νυστέρι, ποὺ κόβει τοὺς τένοντες τοῦ κακοῦ κι' ἀπονευρώνει τὴν ἀμαρτία. Εἶναι τὸ ἀγκίστρι ποὺ ἀνασύρει ἀπὸ τοὺς βυθοὺς τῆς ἀπωλείας τὶς ψυχὲς καὶ τὶς ἀνεβάζει στοὺς οὐρανούς. Εἶναι δὲ ὅλα αὐτά, γιατὶ πάνω του βρίσκεται ὁ Σωτήρ μας, ὁ Γίδες τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἔγινε ἀνθρωπὸς γιὰ νὰ μᾶς σώσῃ.

Οι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, διδάσκουν ὅτι ἡ θεότης ἔκρυψε τὶς δυνάμεις τῆς στὴν ἀνθρώπινη σάρκα, ἔγελασεν ἔτσι τὸν Διάβολο μὲ τὴ φαινομενικὴ τῆς ἀδυναμία καὶ τὸν κατετρόπωσεν. Ο Διάβολος ἀπατήθηκε μὲ εὐλογημένο κι' ὑπέροχο τρόπο κι' ἔτσι ἔπεσε καὶ συνετρίβη ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ δὲν τὸ περίμενε. Τὸν νίκησε ὁ Χριστός, ἀφοῦ ταπεινώθηκε προηγουμένως καὶ σταυρώθηκε καὶ τάφηκε σὰν ἀπλὸς θυντός.

Ποιός θὰ περίμενε ὅτι ἔνα ἄψυχο φίδι θὰ ἔσωζε τοὺς Ἰσραηλίτας ἀπὸ τὰ δαγκώματα τῶν φιδιῶν; "Αλλο τόσο κι' ὁ Διάβολος δὲν περίμενε νὰ σώζωνται οἱ ἀνθρώποι ἀπὸ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ποὺ κρεμάστηκε ἄψυχος πάνω στὸ ἔγλο τοῦ σταυροῦ" καὶ νὰ βροῦν οἱ ἀνθρώποι τὴν αἰώνια ζωὴ ἀπ' αὐτὸν ποὺ πέθανε πάνω στὸν σταυρὸ.

Τὴν ἔρχομένη Κυριακὴ, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἡ Ἐκκλησία μας ὑψώνει τὸν τίμιο καὶ ζωτοιὸ σταυρὸ τοῦ Κυρίου ἐνώπιόν μας. Καὶ μᾶς καλεῖ νὰ ἀτενίσουμε σ' αὐτὸν μὲ πίστη, γιὰ νὰ μὴ ὑποκύψουμε στὶς θανατηφόρες δαγκωματιὲς τῆς ἀμαρτίας, ἀλλὰ νὰ κερδίσουμε τὴν αἰώνια ζωὴ. "Ἄς μὴ μένῃ, λοιπόν, κανεὶς μας χωρὶς αὐτὸ τὸ σωτήριο ἀτένισμα.

Κυριακή 14 Σεπτεμβρίου (Τῆς Ὑψώσεως)

(Ιωάν. ιθ' 6 - 11, 13 - 20, 25 - 28, 30 - 35)

«Ἐγράψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ...» (13).

Γ' Ἐρτιαξε δὲ κι' ἐπιγραφὴ ὁ Πιλάτος καὶ τὴν ἔβαλε πάνω στὸν σταυρό...».

Δὲν ἔμεινε γιὰ πάντα, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἡ ἐπιγραφὴ που ἔβαλε νὰ φτιάξουν καὶ τοποθέτησεν πάνω στὸ σταυρὸ τοῦ Κυ-

ρίου δὲ Πιλάτος. Διότι ἡταν μιὰ ἐπιγραφή, ποὺ δὲν ἔλεγε τὸν ἀληθινὸν τίτλο τοῦ Κυρίου. Ἔγραψε ἐλληνικά, ρωμαϊκά καὶ ἑβραϊκά, ὅτι αὐτὸς ποὺ κρεμόταν σ' ἐκεῖνο τὸ ξύλο ἡταν δὲ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Ἀντί, λοιπόν, γιὰ ἐκείνην τὴν ἀστοχη καὶ πρόσκαιρη ἐπιγραφὴ τοῦ ἡγεμόνος, ἡ πίστις ἔχει καρφώσει στὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου μιὰ ἄλλη, ποὺ καὶ τὸν πραγματικὸν του τίτλο ἀναφέρει καὶ μένει πάντα: Ἰησοῦς δὲ βασιλεὺς τῶν Χριστιανῶν.

Οἱ σταυρὸς τοῦ Κυρίου, ποὺ σήμερα ἡ Ἐκκλησία γιορτάζει τὴν παγκόσμια Ὕψωσί του, δὲν εἶναι ὅργανο θανάτου καὶ ξύλο ἀτιμίας, ἀλλὰ σύμβολο καὶ πηγὴ ζωῆς, τρόπαιο δόξης καὶ θρόνος ἐπίγειος τοῦ Παμβασιλέως. Οἱ σταυρὸς εἶναι ἡ καθέδρα τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, ἀπὸ τὴν ὅποια δεσπόζει στὸν κόσμο, κυβερνᾷ τὶς ψυχές, προσκυνεῖται καὶ λατρεύεται. Οἱ σταυρὸς εἶναι τὸ βῆμα, ἀπὸ τὸ ὅποιο δὲ Ἰησοῦς διδάσκει ἀφωνος πιὸ πολλὰ ἀπ' ὅσα δίδαξε ὅταν ἐκινεῖτο στὴν ἀγίᾳ γῆ καὶ κήρυξτε στὰ πλήθη. Οἱ σταυρός, μ' ἀλλα λόγια, εἶναι τὸ σημεῖο τῆς δυνάμεως καὶ τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ, τῆς δυνάμεως καὶ τῆς σοφίας, ποὺ ἔλαμψαν στὸν κόσμο κι' ἔβαλαν τὰ ἐπίγεια κάτω ἀπὸ τὸ οὐράνιο καθεστώς. Γι' αὐτὸ κι' ὁ μεγαλοφανότατος Παῦλος τονίζει: «Ημεῖς κηρύσσουμεν Χριστὸν ἑσταυρωμένον, Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν».

Ἄξ δούμε, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, τὸν βασιλέα μας στὸν παράδοξο αὐτὸ θρόνο του. Οἱ Ἰησοῦς δὲν φορεῖ διάδημα ἀπὸ πολύτιμα πετράδια, ἀλλὰ ἀγκαθένιο στεφάνη. Καὶ δὲν φορᾷ ἄλλη πορφύρα παρὰ τὸ αἷμά του, ποὺ τρέχει ἀπὸ τὰ πανάγια ἄκρα του καὶ τὸ ζωήρυτο πλευρό του. Εἶναι, ὅπως τὸν περιέγραψε ἀπὸ πρὸν δὲ προφήτης Ἡσαΐας, δὲ ὄνθρωπος ποὺ βρίσκεται σὲ πληγὴ καὶ δὲν ἔχει ἄλλο σκοπὸ κι' ἄλλη ἱκανότητα παρὰ νὰ κρατᾶ πάνω του τὶς νόσους μας, τὴν ἐνοχή μας, τὰ δσα ἐμεῖς θὰ ἔπρεπε νὰ ὑποστοῦμε.

Αὐτὸς εἶναι δὲ βασιλεὺς μας. Κι' ὅμως ἡ δόξα του εἶναι ἀνώτερη ἀσυγκρίτως ἀπὸ τὴ δόξα τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς κι' ἡ ἰσχύς του ἀπεριόριστη. Αὐτὸς κι' δχι ἐκεῖνοι βασιλεύει αἰώνια. Αὐτὸς κι' δχι ἐκεῖνοι σκηπτροφορεῖ στὶς ψυχές. Αὐτὸς κι' δχι ἐκεῖνοι λατρεύεται καὶ προσκυνεῖται κι' ὑπακούεται ἀπὸ τὰ οὐράνια, τὰ ἐπίγεια καὶ τὰ ὑποχθόνια. Καὶ πῶς ἴσχυει καὶ βασιλεύει; Ἀντίθετα ἀπ' διτὶ ἐκεῖνοι. Μὲ τὴν ἀγάπην ἀντὶ γιὰ τὸ μῆσος. Μὲ τὴν συγχώρησην ἀντὶ γιὰ τὴν ἐκδίκηση. Μὲ τὸν λόγο, ἀντὶ γιὰ τὴ βία. Μὲ τὴν πτωχεία, ἀντὶ γιὰ τὸν ἐπίγειο πλοῦτο. Μὲ τοὺς διωγμούς, ἀντὶ γιὰ τὶς ἀνέσεις. Μὲ τὶς Θλίψεις, ἀντὶ γιὰ τὶς ἀπολαύσεις. Μὲ τὸν σταυρό, ἀντὶ γιὰ τὸν χρυσὸν καὶ ἀδαμαντοκόλλητο θρόνο.

«Οπως δὲ δὲ ἵδιος πολιτεύεται, ἔτσι θέλει νὰ ζοῦν κι' οἱ ὑπήκοοι του. Οἱ ἀληθινὸς χριστιανὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ μπορεῖ νὰ πῆ μαζὶ μὲ τὸν Παῦλο: «Χριστῷ συνεσταύρωμαι». Είμαι σταυ-

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

Κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας ἡ παροχὴ δωρεάν λατροφαρμακευτικῆς περιθώλψεως εἰς τοὺς αἰδεσ. ἐφημερίους καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν των διὰ τῶν Κοινοτικῶν καὶ Ἀγροτικῶν Ἰατρείων. Σχετικῶς δὲ Ὑφουργὸς Προνοίας κ. Ἰω. Ψαρρέας ἔξαπτέλυσε πρὸς τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια τα 'Τγείας καὶ τα 'Ασφαλίσεως καὶ τὰ 'Τγειονομικὰ Κέντρα τοῦ Κράτους τὴν κατωτέρω ἐγκύλιον.

« Παρακαλοῦμεν, ὅπως διαταχθῇ τὸ ὑφ' ὅμᾶς προσωπικὸν τῶν Κοινοτικῶν καὶ Ἀγροτικῶν Ἰατρείων, ὃντα ἐφ' ἔξῆς παρέχῃ δωρεάν λατροφαρμακευτικὴν περιθώλψιν εἰς τοὺς Τερεῖς καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν».

Ο 'Ὑφουργὸς — Ιω. Ψ αρρέας

Τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν τοῦ κ. 'Ὑφουργοῦ ἐγνώρισε τὸ Τ.Α.Κ.Ε. εἰς τὰ τοπικὰ αὐτοῦ Γραφεῖα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6992/49/28/7/58 Ἐγκυλίου

ρωμένος μαζὶ μὲ τὸν Χριστό. 'Ο ἀληθινὸς Χριστιανὸς εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ ὑποφέρει καὶ στερεῖται σ' αὐτὸν τὸν κόσμο, ὅπως κι' ὁ Ἰησοῦς. Δὲν εἶναι ὁ ἀνθρώπος ποὺ κολοπερνᾷ, θησαυρίζει χρήματα, κτίζει μέγαρα, κυκλοφορεῖ μὲ πολυτελῆ ἀμάξια, κάθεται σὲ πλούσιο τραπέζι, ξαπλώνει σὲ μαλακὰ κρεββάτια, ντύνεται ἀκριβά κι' ἐπιδεικτικά ροῦχα. 'Αλλὰ ποιὸς εἶναι ὁ γνήσιος ὑπέκυος τοῦ Χριστοῦ; 'Εκεῖνος, ποὺ περιορίζεται στὰ ἀπαραίτητα, ἔχει δὲ τὴν προθυμία κι' αὐτὸν ἀκόμη τὸ ἀπαραίτητο νὰ σκεφθῇ, ἀν τὸν καλέση ὁ Θεός, νὰ τὸ κάνῃ. Εἶναι ὁ ἀνθρώπος ποὺ γυμνώνεται γιὰ νὰ ντυθοῦν ἄλλοι, ποὺ θυσιάζεται γιὰ τοὺς ἄλλους, ὅπως ἀκριβῶς ἔπραξε κι' ὁ Χριστός.

Πολλοὶ ἀπὸ μᾶς, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, δὲν κατορθώνουμε νὰ ἀπομιμούμαστε τὸν βασιλέα μας Χριστὸ καὶ νὰ βαδίζουμε σύμφωνα μὲ τὰ προστάγματά Του. Γιατὶ δὲν ἀγαποῦμε οὔτε ἀνεχόμαστε τὶς εὐλογημένες κι' ἔνδοξες ἐκεῖνες θλιψεις, ποὺ εἶναι ἀπαραίτητο νὰ περάσουμε, γιὰ νὰ Τοῦ μοιάζουμε. Γι' αὐτὸν θὰ μποροῦσε νὰ πηγαίνεις τόσους καὶ τόσους, διπλαίσιοι, ἀλλοτε μὲ τὰ χείλη τοῦ προφήτου: « 'Ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν τιμῶσι με, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ».

«Ἄς ἀγαπήσουμε λοιπόν, ἀδελφού, τὸν Ἐσταυρωμένον Κύριο καὶ βασιλέα μας κι' ἀς μοιράσουμε μαζὶ του τὶς θλιψεις του, τὴν καταφρόνησι του, τὸ πάθος του. 'Ἄς μὴ μένη κανεὶς ἔξω ἀπὸ τὴν ἀνεκτίμητη αὐτὴ κατοχὴ καὶ μερίδα, μακριὰ ἀπὸ τὸν σταυρὸν καὶ τὸ πάθος τοῦ Ἰησοῦ. Κι' ἀς πηγαίνεις μας ἐκεῖνο, ποὺ εἶπε κι' ὁ πολύαθλος Ἰωβ στὸν Κύριο: « 'Ακοήν μὲν αὐτὸς ἥκουσον σου τὸ πρότερον, νυνὶ δὲ ὁ δρθιαλμός μου ἔωρακέ σε· διὸ ἐφαύλισα ἔμαυτὸν καὶ ἐτάχην, ἥγημαι δὲ ἔμαυτὸν γῆν καὶ σποδόν».

ΒΑΣ. ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ

του, παραλλήλως δὲ ἀπεφασίσθη ὅπως ὑποβληθοῦν δεόντως αἱ εὐχαριστίαι τοῦ Ταμείου πρὸς τὸν κ. Γεωργόν.

— Τὸ Διοικητικὸν, Συμβούλιον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6139 / 50 / 5-8-58 ἐγκυρίου του κοινοποιεῖ ἀπέφασιν τοῦ 'Ὑπουργείου' Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, διὰ τῆς δποίας τοῦτο, ἀποδεχόμενον ἀπέφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., καταργεῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 6 παράγραφον τοῦ ἀρθρου 15 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., ἀφορῶσσαν εἰς τὴν παραγραφὴν τῶν μὴ εἰστραχθεισῶν δὲ οἰνοδήποτε λόγων συντάξεων καὶ πάσης ἄλλης φύσεως παροχῶν. Οὕτω νῦν ἡ παραγραφὴ θὰ ἐπέρχηται διὰ τῆς παρελεύσεως πενταετίας καὶ οὐχὶ ἔτους, διὸ διάρκειαν ἡ καταργηθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 6 παράγραφον τοῦ ἀρθρου 15 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

— Παρεσχέθη ἀρμόδιος ἡ πληροφορία, ὅτι ὑπὸ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. δὲν χορηγοῦνται πρὸς τὸ παρόν δάνεια λόγῳ ἐλλείψεως πιστώσεων. Εὕθυς ὡς ἐγκριθοῦν ὑπὸ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς αἱ αἰτήσεις πιστώσεις διὰ δάνεια, θὰ γνωστοποιηθῇ τοῦτο ἀπὸ τῆς παρούσης στήλης.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αἴδεσ. Παπακωνσταντίνον Αργυρίου, Κάδδιον Καρυστίας. Πράγματι ἐλάβομεν τὴν ἀπὸ 18-5-58 ἐπιστολὴν σας. Δὲν ἔχετε δύμας δῆκαιον νὰ παραπονήσθε, διότι σᾶς ἀπηρτήσαμεν εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 11 τεῦχος τοῦ «Ἐφημερίου» (1ης Ιουνίου 1958) ὑπὸ τὰ στοιχεῖα «Ἄργυριον Παπ. Καδ. Καρ.». Ἐπειδὴ εἶναι πιθανὸν νὰ μὴ ἔχετε πρόσκειδον τὸ ἐν λόγῳ τεῦχος, ἐπαναλαμβάνομεν τὴν ἀπάντησην : 'Ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ εφ' δύσον ὑφίσταται πράγματι τοιαύτη προϋπηρεσία. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἐξαγορὰ δημοσίας ὑπηρεσίας, ἐφημεριακῆς τοιαύτης διὰ τὸν πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. χρόνον ἢ προϋπηρεσίας διακόνου. 'Υμεῖς δύνασθε νὰ ἐξαγοράσετε μόνον τὸν ἀπὸ τῆς 6-3-1940 μέχρι τῆς 21-4-1940 χρόνον, κατὰ τὸν δόπιον τὸν προτερηστήσατε διὸ διάκονος. 'Αλλην προϋπηρεσίαν δὲν βλέπομεν νὰ ἔχετε. 'Η ἐξαγορὰ δύμας αὕτη δὲν πρόκειται νὰ σᾶς ὀφελήσῃ. 'Ἐπομένως ὁ μόνος τρόπος συνταξιοδοτήσεώς σας εἶναι ἡ κατάλληψις σας ὑπὸ τοῦ ὅριον ἡλικίας, ἣτοι ἡ συμπλήρωσις τοῦ 76ου ἔτους τῆς ἡλικίας σας. Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως σας θὰ καθορισθῇ ἀναλόγως τῶν κρατουσῶν τότε συνθηκῶν. Συμπληρωματικῶς σᾶς λέγομεν, διτὶ ἐξαγορά προϋπηρεσίας, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐσχάτως παρὰ τῷ Τ.Α.Κ.Ε. ἀπόφων, ἐπιτρέπεται μόνον ὅταν αὕτη εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν συμπλήρωσιν συνταξίμου χρόνου. — Αἴδεσ. 'Α μ βρόσιον Αημ. Γεωργίου, Τριταίαν Παρανασσίδος. Δυστυχῶς δὲν εἶναι δυνατή ἡ ἐξαγορὰ τοῦ χρόνου διὰ τῆς καταβολῆς τῶν ἀσφαλτώσων. 'Αλλ' οὔτε καὶ τὸν προηγούμενον τοῦ 1955 χρόνου δύνασθε νὰ ἐξαγοράσετε, δεδομένου ὅτι τότε δὲν εἶχετε ἐφημεριακή υπηρεσίαν. 'Η ἀποστολὴ τῶν περιοδικῶν θὰ γίνεται εἰς τὴν διεύθυνσιν, τηρούσσοις μάς γράφετε. — Αἴδεσ. Πέτρον Ματθίδην δην, Πρόχωμα Θεσσαλονίκης. Σᾶς γράφομεν ἐπιστολὴν. — Α. Χ. 'Ἐφημέριον Αργυρίου Καρδίτσας. 'Η σύνταξίς σας ἐξεδόθη ἀπὸ 21 Μαΐου 1958, ἀνέρχεται εἰς 826 δραχμάς μηνιαίως. 'Ως ἐφ' ἀπαξ βοήθημα θὰ λάβετε 11.890 δραχμάς. 'Από τὸ ποσὸν αὐτὸν θὰ κρατήσουν 2.685,50 δραχμαί, τὰς δποίας ὀφείλετε εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. δι' ἀσφαλτώσων. Τὸ περιοδικὸν θὰ σᾶς ἀποστέλλεται. — Αἴδεσ. Εὖτα γε λοιπόν Νικάνην, 'Ελληνορώμανον Μουζακίον Καρδίτσας. 'Επίδομα λοιποθεραπείας ἡ ἀεροθεραπείας θὰ δικαιούσθε τὸ ἐπόμενον ἔτος. — Αἴδεσ. Ζαφείρη Τζακήν, 'Αχλαδοχώριον Πλέλης. Δύνασθε νὰ παρατηθῆτε, ἐφ' δύσον ἔχετε ὑπερβῆ τὸ 76ον τῆς ἡλικίας σας. 'Η σύνταξίς σας θὰ ἀνέλθῃ εἰς

711 δραχμάς ἐὰν εἰσθε τῆς Δ' Κατηγορίας, τὸ δὲ ἐπίδομα εἰς 9.660 δραχμάς, ἐὰν δὲ εἰσθε τῆς Γ' Κατηγορίας θὰ λάβετε σύνταξιν 734 δραχμάς μηνιαίως καὶ ἐφ' ἀπαξ βοήθημα 12.558. Ἐχετε ὑπὲρ ὅψιν, διό τὸ πέραν τοῦ ἡδου ἔτοντο διανυόμενα ἔτη ἐν ὑπηρεσίᾳ δὲν ἐπανεῖνον τὴν σύνταξιν, ἀλλὰ μόνον τὸ ἐφ' ἀπαξ βοήθημα. — Αἱδεσ. Π. Δ. Π. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχετε τόσα πιστοποιητικά, δόσα καὶ αἱ ἐνορίαι, εἰς τὰς ὅποιας ὑπηρετήσατε, οὕτε εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχετε πιστοποιητικὰ ἀπὸ τὰς Ι' Μητροπόλεις εἰς τὰς ὅποιας εἴχετε διατελέσει ἐφημέριος. Ἀρκεῖ πιστοποιητικὸν τῆς Ι'. Μητροπόλεως, εἰς τὴν ὅποιαν τώρα ὑπηρετεῖτε, εἰς τὸ ὅποιον νὰ ἀναγράφεται ἡ χρονολογία χειροτονίας σας καὶ ἀρχικοῦ διοικισμοῦ, αἱ μεταθέσεις εἰς ἄλλας ἐνορίας κατὰ χρονολογικὴν σειράν, ἀλλὰς ἐνορίας μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἔξοδου σας — Αἱδεσ. Ν. Ι κ. Γ. εῳ γ ω ο ύ λ ι α γ, Βελανιδάνα Καλαμῶν. Σᾶς ἀπτήνησαμεν δύ' ἐπιστολῆς. — Αἱδεσ. Ν. Κ ο ύ τ η ν, Λευκάδα. Ἐὰν κριθῆτε ἀνίκανος πρὸς ὑπηρεσίαν θὰ λάβετε σύνταξιν 930 δραχμῶν μηνιαίως, ἐφ' ἀπαξ δὲ βοήθημα περὶ τὰς 15.000 δραχμάς. Διὰ τὸν ἀτομικὸν σας λογαριασμὸν παρακαλοῦμεν διενθύνητε εἰς τὸ Λογιστήριον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., διότι ἡ πληροφορία αὐτῇ ζητούμενή παρ' ἡμῖν θὰ ἀπαιτήσῃ χρόνον πολὺν διὰ νὰ δοθῇ — Αἱδεσ. Ι' ο α ν η ν, Α σ η μ α κ ό π ο ν ι ο ν, Γινναδός Αργολίδος. Δύνασθε νὰ ἔξελθητε ἀπὸ 1-1-1960 Βάσει τῶν σήμερον ὑπαρχόντων συνταξιοδοτικῶν δεδομένων ἡ σύνταξίς σας θὰ ἀνέλθῃ εἰς 884 δραχμάς μηνιαίως. Ὡς ἐφ' ἀπαξ βοήθημα θὰ λάβετε περὶ τὰς 13.650 δραχμάς. — Αἱδεσ. Α' θ α ν. Ν. Π α π α ξ ο ν, Υψηλάρτην Θρῆβων. Δεδομένου διτὶ ἔχετε γεννηθῆ τὸ 1883, τὴν 31-12-1958 καταλαμβάνεσθε ὑπὸ τοῦ ὄρον ἡλικίας, ὅπότε δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναμένετε τὴν συμπλήρωσιν 33ετοῦς ὑπηρεσίας. Ἡ σύνταξίς σας θὰ ἀνέλθῃ εἰς 996 δραχμάς μηνιαίως, τὸ δὲ ἐφ' ἀπαξ βοήθημα εἰς 15.500 περίπου δραχμάς. Διὰ τὴν συνταξιοδότησίν σας θὰ ἀπαιτήσουν τὰ ἔξης δικαιολογητικά: α) Αἴτησης ἐπὶ χαρτοσήμουν καὶ κληρικοσήμουν. β) Ἀπολυτήριον γράμμα τοῦ οἰκείου Μητροπόλειτον ἢ ἐπίσημον ἀντίγραφον τοῦ γράμματος. γ) Πιστοποιητικὸν τοῦ Δημάρχου ἢ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος περὶ τῆς ἡλικίας καὶ τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεώς σας. δ) Φύλλον διακοπῆς μισθοδοσίας παρὰ τοῦ οἰκείου Δημοσίου Ταμείου. ε) Τὸ ἀτομικὸν βιβλιούμενον ὑπηρεσιῶν μεταβολῶν, συμπληρωμάνενον καὶ θεωρημένον ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπόλειτον. στ) Βεβαίωσιν τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως χαρτοσημασίνην καὶ κληρικοσημασίνην, εἰς τὴν ὅποιαν νὰ ἐμφανίνεται ἡ χρονολογία χειροτονίας καὶ ἀρχικοῦ διοικισμοῦ, αἱ μεταθέσεις εἰς ἄλλας ἐνορίας κατὰ χρονολογικὴν σειράν, ἡ διάκονεια ὑπηρεσίας εἰς ἐκάστην ἐνορίαν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἔξοδου σας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρωτ Χρυσοποιόμου Γιαλούρου. Ὄπεοήσανοι διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν μας. — Αρχιμ. Φιλαρέτου Βιτάλη, Ἡ Πανάγραντος Θεοτοκος. — Χ., Ἀδελφικά Γράμματα. — Χρυσοποιόμου, Ὁ ἔκτος περὶ Ιερωσύνης λόγος (Μετάφρ. Θεοδ. Σπεράντσα). — Βασ. Ἡλιάδη, Ἡ βεβήλωσις τῆς μνήμης τῆς Παναγίας κατέστησε στενώτερο τὸ δεσμό της μὲ τὴν Ἐλληνικὴν ψυχὴν. — Ανθίμου Θεολογίτου, Τὰ Μοναστήρια. — Παρατηρητοῦ, Τὸ Β' Περιτικὸν Συνέδριον τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ἐλασσώνος. — Β., Ἐνα δημιουργικὸν ἔργον μιᾶς πενταετίας. — Βασ. Μουστάκη, Κηρύγματα εἰς τὰ Εὐαγγειλικὰ ἀναγνώσματα τῶν Κυριακῶν τοῦ Ἐτους. — Εἰδήσεις τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. — Άλληλογραφία.